

Møte onsdag den 5. mars 2014 kl. 10

President: Ole mic Thom messen

Dagsorden (nr. 49):

1. Muntlig spørretime
2. Ordinær spørretime
3. Referat

Presidenten: Det foreligger to permisjonssøknader:

- fra Fremskrittspartiets stortingsgruppe om permisjon for representanten Ulf *Leirstein* i dagene 5. og 6. mars for å delta i møte i Europaparlamentet i Brussel
- fra Fremskrittspartiets stortingsgruppe om permisjon for representanten Kenneth *Svendsen* i tiden fra og med 6. mars til og med 9. mars for på vegne av Presidentskapet å delta i konferanse i Minneapolis

Etter forslag fra presidenten ble enstemmig besluttet:

1. Søknadene behandles straks og innvilges.
2. Følgende vararepresentanter innkalles for å møte i permisjonstiden:
For Nordland fylke: Dagfinn Henrik *Olsen*
For Østfold fylke: Kjell Håvard *Jensen*

Presidenten: Kjell Håvard Jensen er til stede og vil ta sete.

Sak nr. 1 [10:01:19]

*Muntlig spørretime***Presidenten:** Stortinget mottok mandag meddelelse fra Statsministerens kontor om at statsrådene Jan Tore Sanner, Elisabeth Aspaker og Robert Eriksson vil møte til muntlig spørretime.

De annonserte regjeringsmedlemmer er til stede, og vi er klare til å starte den muntlige spørretimen.

Første hovedspørsmål er fra representanten Ingrid Heggø.

Ingrid Heggø (A) [10:01:55]: Spørsmålet mitt går til fiskeriministeren.

Kystaksjonen og kampen for å sikra fisken som folkets eidegom har nådd Oslo denne veka. Panikken må jo no ha innteke Høgre, som skryt av at dei har fremja forslag i Stortinget om leveringsplikta i 2012. Dette kunne vi lesa i nettutgåva til Dagbladet i dag. Høgres Bakke-Jensen viser til at vi raud-grøne var høglydte imot dette forslaget, og at vi stemde det ned. Det Høgre gløymer å seia i denne sammenhengen, er at forslaget gjekk ut på ei oppmjuking av leveringspliktene – altså stikk i strid med det folket krev, nemlig at fisken er folkets eidegom og skal leverast i dei avtalte lokalsamfunna.

Når eg høyrer på utsegnene frå fiskeriministeren, er det nærliggjande å spørja: Tek heile kysten feil? Ministeren uttalte òg i Aktuelt på måndag at ho ikkje såg nokon grunn til

å stramma inn leveringsplikta. Men i Dagbladet same dag sa fiskeriministeren at ho ville granska dette og sjå på om leveringsplikta faktisk var vareteken.

Det er fint med ein gjennomgang – det støttar vi – men kva vil statsråd Aspaker bruka denne kunnskapen til?

Statsråd Elisabeth Aspaker [10:03:19]: Vi har i dag en fantastisk råvare i torsk som svømmer rundt i historisk store mengder i Barentshavet. Det utgangspunktet er bedre enn noen andre lands. Det må vi i Norge greie å forvalte på den måten at vi greier å bringe fisken til land, at vi greier å produsere produkter som gjør at vi ikke skal konkurrere med lavkostland, men finne produkter og markeder som er i stand til å betale for det råstoffet og for de varene som selges fra norsk foredlingsindustri.

Det er ingen motsetning mellom å be om en redegjørelse fra Fiskeridirektoratet knyttet til hvordan leveringsplikt har vært ivarett fra man ga disse dispensasjonene fra deltakerloven, og det faktum at vi har satt i gang et arbeid for å se på hvordan fremtidens rammebetingelser skal se ut for denne industrien.

Én ting er i hvert fall sikkert: Å fortsette i det sporet vi holder på nå, hvor det er røde tall på bunnlinjen, og hvor arbeidsstokken går permittert betydelige deler av året, er ikke en fremtidsrettet politikk for kysten. Så vi må nå se hen til og stole på at vi gjennom Sjømatindustriutvalget, som den forrige regjeringen nedsatte – og som de skal ha stor ros for, for det var på tide at vi fikk en sånn solid gjennomgang av denne industrien og de lønnsomhetsutfordringene man har – nå får på bordet gode forslag til hvordan vi skal innrette oss i fremtiden for at vi skal ha en industri som skal bygge opp under økt aktivitet på kysten, økt sysselsetting på kysten og mer stabil bosetting på kysten.

Ingrid Heggø (A) [10:05:00]: Eg synest det er fint at ministeren ynskjer ein gjennomgang, som eg sa. Eg synest òg det er fint at ministeren tek opp arbeidet etter Stoltenberg-regjeringa, gjev ros for det utvalet vi sette ned og at ho vidarefører ferskfiskstrategien. Men eg hadde òg sett pris på det om ministeren innførte kvitfiskpakken igjen – noko av det fyrste dei tok vekk.

Men det eg spurde om, var eigentleg: Kva vil ministeren bruka kunnskapen til – viss leveringsplikta viser seg å vera brote? Er det aktuelt å trekkja inn konsesjonane viss fisken ikkje vert levert i land på avtalt stad?

Statsråd Elisabeth Aspaker [10:05:36]: Da de vilkårene ble satt i 2006, var det fordi vilkårene var ment for å følges. Når jeg nå oppdaget at det i departementet ligger saker fra 2011, hvor det er 18 ulike brudd på leveringsplikten som ikke er fulgt opp av den forrige regjeringen – de lå hos Trond Giske som var settestatsråd – mener jeg at det da er desto større grunn til at vi går etter hva som har skjedd de årene som disse vilkårene har skullet fungere, og hvordan de er blitt praktisert.

Én ting er sikkert: Det nytter ikke å sette vilkår, det nytter ikke å ha sanksjoner, hvor man i ytterste konsekvens faktisk kan trekke tilbake tillatelsen til å fiske, og hvor

kvotene faller tilbake til fellesskapet, hvis man faktisk ikke setter makt bak og sanksjonerer det.

Jeg jobber nå med denne saken og ser på hva slags reaksjoner som skal gis for de 18 bruddene på leveringsplikten som fant sted i 2011.

Presidenten: Det åpnes for oppfølgingsspørsmål – først Martin Henriksen.

Martin Henriksen (A) [10:06:51]: Fiskeriministeren snakker om lønnsomhet for selskapene. Samtidig vil hun regionalisere leveringsvilkårene for bedriftene. Det får meg til å stille spørsmålet: Hvorfor finnes det en leveringsplikt? Jo, den finnes fordi dersom de selskapene som har fått dispensasjon, og som har fått tråkvoter, fikk bestemme fritt, ville de tatt mest mulig fisk raskest mulig opp av havet, foredlet den på billigst mulig måte, eller minst mulig, for å sitte igjen med mest mulig selv.

Leveringsvilkårene ble innført for å sikre aktivitet i bestemte lokalsamfunn, og det er det som svekkes nå når regjeringa sier at de vil regionalisere leveringsforpliktelsene.

Er fiskeriministeren enig i at regjeringas jobb er å sikre at det også blir verdier igjen i lokalsamfunnet, som historisk sett har forvaltet denne ressursen?

Statsråd Elisabeth Aspaker [10:07:43]: Det er regjeringens store ambisjon at vi skal øke verdiskapingen innenfor torskefiskerierne i form av mer foredling på land. Det er riktig at vi har sagt i regjeringsplattformen at vi skal se på en regionalisering og på hvordan andre rammebetingelser rundt hvitfisknæringen skal kunne bidra til å løfte lønnsomheten i denne næringen.

Jeg tror man skal merke seg at vi har en annen del av norsk fiskerinæring som går så det suser. Hvis man sammenligner reguleringsregimet rundt hvitfiskindustrien og hvitfisknæringen med havbruksnæringen, er det to forskjellige verdener. Kanskje ligger noe av forklaringen der på at vi ikke lykkes bedre med hvitfisk, sammenlignet med hvordan laksen har erobret store deler av verden og er blitt en formidabel suksess, noe som skaper store ringvirkninger og tusenvis av arbeidsplasser langs kysten.

Presidenten: Line Henriette Hjemdal – til oppfølgingsspørsmål.

Line Henriette Hjemdal (KrF) [10:08:45]: Kristelig Folkeparti er glad for at statsråden har bedt om en gjennomgang av leveringsplikten til havfisk og om den er overholdt fra 2006.

Men etter de siste ukers debatt om leveringsplikten har det versert en rekke definisjoner av leveringsplikten. Derfor er mitt spørsmål til statsråden: Kan hun gi sin definisjon av dagens leveringsplikt og også sitt ønske om hvordan en framtidig leveringsplikt kan se ut, gitt at norske ressurser skal komme norske lokalsamfunn til gode, og, som hun har sagt, gi økt sysselsetting og økt verdiskaping i Nord-Norge?

Statsråd Elisabeth Aspaker [10:09:33]: De leveringsvilkårene som gjelder i Norge, betyr for fartøyeier at 80 pst. av fartøyets fangst av torsk og 60 pst. av fartøyets fangst av hyse skal tilbys i tråd med det leveringsvilkåret som er satt for dette rederiet eller for det skipet. Fangsten kan leveres enten fersk eller frosset.

Så har vi sett en utvikling fra 2006 og fram til nå som kan tyde på at mer og mer av fangsten har blitt levert fryst til land, og at det kanskje i liten grad samsvarer med det behovet eller de mulighetene Norge har for å kunne konkurrere ute med et råstoff som er bearbeidet ferskt.

Når jeg nå får denne redegjørelsen fra Fiskeridirektoratet, som skal se utviklingen også over tid, vil jeg se på hva som var de opprinnelige vilkårene, hva som var premisene den gangen, og hvordan utviklingen har vært. Jeg ser at vi har bak oss en åtte-tiårsperiode der det har vært en betydelig endring i hvordan råstoffet er ført til land.

Presidenten: Marit Arnstad – til oppfølgingsspørsmål.

Marit Arnstad (Sp) [10:10:45]: Det er bra at statsråden vil sanksjonere brudd på leveringsplikta, men det er fortsatt grunn til å spørre hva regjeringen egentlig mener om leveringsplikt, for statsråden sa i et tidligere svar her nå at en skal se på en regionalisering. Men det er ikke det som står i regjeringsplattformen. I regjeringsplattformen står det – og jeg siterer:

«Regjeringen vil opprettholde leveringsplikten for inngåtte avtaler, men knytte plikten til ulike regioner fremfor det enkelte anlegg og kommuner.»

Det er ikke noe å se på, det er ikke noe å vurdere – det er et klart standpunkt.

Så sa statsministeren i forrige uke at det betydde ikke at en skal flytte fisk fra Nord-Norge og ned til Bergen. Nei, det er det heller ingen av oss som tror. Men vi lurar jo litt på om det betyr at en skal knytte leveringsplikt f.eks. til hvert enkelt fylke, og hvis en gjør det, vil det bety en massiv nedlegging av fiskeindustri i Finnmark.

Spørsmålet mitt er: Hva innebærer egentlig det som står i regjeringsplattformen?

Statsråd Elisabeth Aspaker [10:11:46]: Når jeg sier at jeg skal se på det, så betyr det at vi nå er i gang med å utrede hvordan den fremtidige leveringsplikten og de fremtidige leveringsforpliktelsene skal håndteres. Det er et arbeid som er igangsatt. Vi kommer til å se det i sammenheng med også de andre rammebetingelsene som denne næringen antakelig måtte trenge å få endringer i. Vi ønsker å se det i sammenheng også med det arbeidet som foregår i Sjømatindustriutvalget. Jeg er ikke beredt til her og nå å kvittere ut hva som kommer til å bli den endelige løsningen på denne regionaliseringen, men regjeringsplattformen står fast, og dette er et arbeid som er igangsatt i departementet.

Presidenten: Johnny Ingebrigtsen – til neste og siste oppfølgingsspørsmål.

Johnny Ingebrigtsen (SV) [10:12:37]: En av de nye supertrålerne til havfiskerne fisket med 15 manns besetning 650 tonn fisk i løpet av to uker i januar – en imponerende fangst for både båt og mannskap. Fisken ble levert rundfrosset i Ålesund, og den var med på å øke frossenfiskeeksporten til Kina denne måneden.

Min onkel på 70 år leverte her om dagen 3 tonn fisk fanget med jukse til hjemmehavnen vår i Gjesvær, ja, noen av disse kallene sier selv de er så gamle at de har mer hår i ørene enn de har på hodet, men de leverer allikevel fersk fisk til bearbeidelse i hjemmehavnen.

Hva vil fiskeriministeren gjøre med endringer i torskefisket, siden det nå er kystflåten som i større og større grad bringer fisken til land og gir aktivitet og sysselsetting til fiskeindustrien?

Statsråd Elisabeth Aspaker [10:13:23]: Vi har siden 1970-tallet hatt en utvikling der vi har tilpasset flåtekapasiteten til ressursgrunnlaget, og vi har en differensiert flåte i dag. Hensikten har vært at disse ulike flåtegruppene skulle supplere hverandre og samlet sett bringe til land et råstoff som vi skulle kunne foredle mest mulig av i Norge.

Jeg tror at utfordringen nå koker ned til at lønnsomhet er det vi nå må fokusere aller mest på, for uten at vi greier å skaffe oss helårige, lønnsomme arbeidsplasser i fiskeindustrien, nytter det ikke hva vi gjør i flåteleddet osv. Vi må fokusere på at vi skal ha bedre lønnsomhet i alle deler av norsk fiskerinæring, så dette er den store jobben – verken mer eller mindre. Så kan man fortape seg i enkelte delspørsmål her, men dette er en stor helhet, og vi jobber med en bred tilnærming for virkelig å kunne løfte denne næringen, som skal være en av Norges store fremtidsnæringer.

Presidenten: Vi går videre til neste hovedspørsmål.

Kjell Ingolf Ropstad (KrF) [10:14:42]: Jeg vil starte med å gratulere arbeidsministeren med en ny avtale for inkluderende arbeidsliv. Jeg registrerte med et lite smil at LO-lederen, som tidligere advarte sterkt mot en FrP-er som statsråd i Arbeidsdepartementet, i går langt på vei antydte at en nå hadde fått den beste IA-avtalen. Jeg vil spesielt framheve det viktige arbeidet som er gjort for å løfte fram at flere personer, særlig unge personer med nedsatt funksjonsevne, skal inkluderes i arbeidslivet. Siden jeg er så fornøyd med avtalen, skal jeg heller spørre arbeidsministeren om noe annet, nemlig om pleiepenger.

Det kan virke lenge siden valgkampen, men vi var mange som var berørt av historien om Bjørnar på ni år fra Tromsø og familien hans. De hadde gjort om huset til egentlig et lite intensivsykehus, og moren ønsket å være hjemme og stelle Bjørnar. De hadde fått pleiepenger, men på grunn av at sykdommen var å anse som varig, mistet de retten til pleiepenger.

Heldigvis er det stor medisinsk utvikling og framgang. Det er flere som overlever alvorlig sykdom, og det er flere som lever lenger med alvorlig sykdom. Fra at det dreide seg om mer kortvarige perioder med alvorlig sykdom, er det nå flere som lever lenger, slik at det blir en livs-

situasjon. Og det er mange historier som Bjørnars. Jeg vet at statsråden har blitt kontaktet – både tidligere som stortingsrepresentant og nå også som statsråd – av mange av familiene som har blitt rammet, og som har mistet muligheten til å få pleiepenger. De ønsker altså å være hjemme med ungene, ta vare på ungene, men de får ikke lov til det, fordi de ikke får pleiepenger. Dette er i veldig mange tilfeller barnets beste.

Hva er egentlig alternativet? Jo, det er at de kanskje havner på institusjon, eller i alle fall at det må mange pleiere til, noe som koster mye mer enn om den ene forelderen hadde tatt vare på dem.

Mitt spørsmål er: Ønsker statsråden å legge fram endringer i pleiepengeordningen, slik at en også ved varig, alvorlig sykdom kan få pleiepenger, når det er til barnets beste?

Statsråd Robert Eriksson [10:16:46]: La meg aller først få lov til å takke for spørsmålet. Jeg er også veldig glad for Kristelig Folkepartis varme engasjement knyttet til de barna som er alvorlig syke, og for at de er opptatt av at man viser utålmodighet med hensyn til å gjøre noe for disse barna og deres familier.

I regjeringsplattformen står det klart og tydelig at regjeringen skal reformere pleiepengeordningen. Regjeringen har til hensikt å gjennomføre regjeringsplattformen – vi skal reformere.

Også jeg husker Bjørnar fra Tromsø og hans sak, men jeg har også vært rundt og besøkt mange foreldre med alvorlig syke barn som trenger bistand, og som har stanget hodet i det jeg kaller velferdsveggen, og ikke fått nødvendig hjelp og nødvendig oppfølging, og som ifølge dagens regelverk ikke har vært berettiget til pleiepenger.

Det betyr at man må gå igjennom regelverket, sørge for å få et bedre og mer treffsikkert regelverk. Det er et arbeid regjeringen skal i gang med, et arbeid regjeringen skal gjennomføre. Så ber jeg også om respekt for at det er vanskelig å anslå både dato og klokkeslett for når dette regelverket er på plass. Det skyldes at jeg er opptatt av å ha et best mulig regelverk, et mest mulig treffsikkert regelverk, slik at de barna vi her snakker om, og deres foreldre, får den reelle hjelp med pleiepenger og får den reelle oppfølgingen, slik at de kan fungere godt når de trenger hjelp fra samfunnets side i hverdagen.

Kjell Ingolf Ropstad (KrF) [10:18:36]: Takk for svaret.

Det er fristende å minne statsråden om at da han var stortingsrepresentant, fremmet undertegnede og daværende stortingsrepresentant Robert Eriksson felles representantforslag for å endre på pleiepengeordninga, og allerede i 2010 ble det satt ned et offentlig utvalg, Kaasa-utvalget, som gikk igjennom pårørendeomsorgen og kom med forslag til hvordan det kunne gjøres. Så det har gått tre år siden dette utvalget la fram sin rapport, og slik sett burde en ha kommet mye lenger enn at en snart skal gå i gang.

Men det viktigste for Kristelig Folkeparti er at en får til et best mulig regelverk for disse familiene når det gjelder det som kan sikre barnas beste. Vi er opptatt av at isteden-

for at en får pleiepenger kun ved kortvarige, alvorlige sykdommer, skal det ikke være slik at en blir straffet dersom barnet ikke blir friskt, men en skal kunne ha en form for pleiepenger videre. Derfor vil jeg utfordre statsråden på hurtighet. Jeg skjønner at han ikke kan love en dato, men jeg forventer at statsråden er utålmodig, og at han kommer raskt til Stortinget med en sak.

Statsråd Robert Eriksson [10:19:42]: Statsråden er utålmodig. Det representantforslaget representanten Ropstad viser til, var et knakende godt representantforslag. La det ikke være noen tvil om det. Men det var også pekt på og stilt spørsmål om en del av de juridiske tingene i det representantforslaget – også om det som representanten Ropstad selv var inne på, om sykdommen er varig, eller om sykdommen er varig ustabil, noe som også er en gråsoner som er vanskelig, og som krever gode utredninger og god lovforståelse for å få til gode løsninger på. Jeg ønsker å legge frem gode løsninger, som også ivaretar den siden av saken, men på det området føler jeg på mange måter at Kaasa-utvalget ikke leverer godt nok.

Så minner jeg om at det var den forrige regjeringen som satte ned Kaasa-utvalget. Til det at det har tatt tre år: Denne regjeringen har sittet i fire måneder – det som har skjedd før de fire månedene, tar jeg ikke ansvar for. Men jeg tror det er viktig at vi får til et godt regelverk, som også tar for seg disse gråsonene på en god måte.

Presidenten: Det blir oppfølgingsspørsmål – først Olaug V. Bollestad.

Olaug V. Bollestad (KrF) [10:20:56]: De foreldrene vi her snakker om, er like glad i ungene sine som vi er, selv om de har unger som er veldig sårbare. Kanskje tenker de også at de ikke får være sammen med ungene sine så lenge som vi får som ikke har fullt så sårbare unger. Noen ganger betyr praktisk tilrettelegging at valget om å ta imot unger med ekstra utfordringer blir lettere fordi man vet at det er praktiske tiltak i den andre enden når man har fått et sånt barn.

Det er tverrpolitisk enighet i denne sal om at vi ønsker å legge til rette for at folk som venter et funksjonshemmet barn, skal få praktiske muligheter som letter valget om å ta imot et funksjonshemmet barn. Ser statsråden derfor at dette kan være med og lette et valg om å ta imot et barn med stor sårbarhet, og gjøre hverdagen lettere for disse foreldrene? Forstår statsråden hvorfor Kristelig Folkeparti er så opptatt av at dette haster?

Statsråd Robert Eriksson [10:22:07]: Jeg forstår Kristelig Folkepartis engasjement, og jeg forstår at det haster. Som jeg sa i mitt forrige svar: Jeg har selv møtt mange av de barna som det har vært saker om i TV 2. La det være klinkende klart: Foreldrene er, som representanten sier, like glad i de barna som i hvilke som helst andre barn. Og disse barna er like mye verd som alle andre barn.

Det det handler om, er å sørge for et godt regelverk som gjør at vi får den hjelpen og den ordningen vi ønsker. Der synes jeg ikke Kaasa-utvalget leverte når det gjelder regel-

verket i dag. Og det har ikke vært tverrpolitisk enighet om det. Regelverket i dag differensierer bl.a. ut fra om sykdommen er varig ustabil. Det er en av de gråsonene som er vanskelige å håndtere, en av de gråsonene der jeg har en sterk ambisjon om at vi skal levere. Jeg vil invitere Kristelig Folkeparti til å bli med på den dialogen og få til et godt lovverk på det området.

Presidenten: Sveinung Rotevatn – til oppfølgingsspørsmål.

Sveinung Rotevatn (V) [10:23:16]: Det er ingen tvil om at i alle fall tidlegare stortingsrepresentant Robert Eriksson hadde eit sterkt engasjement for pleiepenger, og det er godt å høyre at han ønskjer å føre det vidare i rolla som statsråd. Seinast 1. mars 2012 spurde Eriksson dåverande arbeidsminister Hanne Bjurstrøm om det var mogleg å få innvilga pleiepenger uavhengig av diagnose, og kravde ein full gjennomgang. Det håpar vi kjem.

Men i samband med den gjennomgangen har eg eit litt meir konkret spørsmål, og det gjeld graderinga av pleiepengane, der vi i dag har ei gradering ned til 50 pst. I går la jo arbeidsministeren fram ein ny IA-avtale, der gradering var ein av gjennomgangstonane. Eg lurar på om det å få høve til å gradere under 50 pst. er noko som vil vere med i statsråden sine planar for å reformere pleiepengeordninga. Det kan vere viktig for veldig mange, ikkje minst dei som har pleietrengande barn som kanskje går litt på skule, og som då fort kan miste pleiepengane viss dei kjem under 50 pst. for sin eigen del.

Statsråd Robert Eriksson [10:24:31]: Representanten Rotevatn tar opp et meget viktig spørsmål. Det det handler om, er å sørge for at foreldre kan bruke tiden hjemme til å ta seg av barnet – vise kjærlighet, vise omsorg, pleie, vise nærhet – samtidig som man skal ha muligheten til å kunne kombinere det med deltakelse i arbeidslivet.

Jeg har snakket med mange foreldre om hvordan en sånn ordning kan graderes, og hvordan den bør graderes. Det er ulike syn på det, men jeg er åpen for å vurdere alle sider av graderingsspørsmålet, nettopp for å ivareta tre hensyn – for det første barnets hensyn, så foreldrenes hensyn til fleksibilitet til både å ta seg av barnet og delta i arbeidslivet, som er de to andre hensynene jeg ønsker å ta med. Vi skal sette oss ned og finne ut om det skal være en gradering ned til 40 pst., ned til 20 pst., eller om det skal være 50 pst. Det har jeg ikke bestemt meg for, men det må denne gjennomgangen konkludere med.

Presidenten: Geir Pollestad – til oppfølgingsspørsmål.

Geir Pollestad (Sp) [10:25:43]: Alle vil det beste for disse familiene, og jeg hører positive signaler fra statsråden, selv om de ikke er så tydelige som signalene fra komitéleder Eriksson i forrige periode. I representantforslaget ble det sagt at en skulle ha rett til pleiepenger uavhengig av diagnose selv om sykdommen varte i mer enn to år. En skulle automatisk få innvilget pleiepenger med helseerklæring og anbefaling fra legespesialist. Begrepet «varig

ustabil» skulle fjernes fra loven, og pleiepengene skulle beholdes selv om barnet i perioder deltok i barnehage, skole eller SFO.

Mitt spørsmål er for det første: Vil en ny ordning med pleiepenger ta utgangspunkt i det forslaget som Fremskrittspartiet fremmet i forrige periode?

Så registrerer jeg at det ble sagt at en kun hadde sittet i fire måneder. Da er det verdt å merke seg at i representantforslaget som ble lagt fram i januar 2013, ville Fremskrittspartiet gi regjeringen nettopp fire måneder på å komme med et nytt lovforslag.

Statsråd Robert Eriksson [10:26:55]: Jeg kunne ha svart bare ja på det spørsmålet. Representantforslaget, som opposisjonen den gangen var enig om, peker jo på nettopp hullene, problemene og utfordringene på pengepleieområdet. Skal man reformere pleiepengeområdet, må man også ta utgangspunkt i de reelle tingene, uavhengig av om det er sykdomsbildet som skal være avgjørende for om man skal få pleiepenger eller ikke. Det er noe vi skal gå igjennom og se på i forbindelse med reformeringen, slik som representantforslaget sa. Når det gjelder begrepet «varig ustabil», var det med i representantforslaget fra opposisjonen, og er naturlig å se på når regjeringen skal reformere ordningen.

Det at man kan få være i barnehage eller skole når man er frisk i kortere perioder, er noe jeg er svært opptatt av, og som vi må se på når vi skal reformere ordningen for å tette de hullene i det sosiale sikkerhetsnettet, slik at vi får en bedre pleiepengeordning som er mer tilpasset den enkeltes behov.

Presidenten: Karin Andersen – til oppfølgingsspørsmål.

Karin Andersen (SV) [10:28:01]: Det at foreldre som har barn med funksjonsnedsettelse, får både tid og overskudd og også økonomi til å kunne leve gode liv og helst også kunne kombinere det med litt jobb, er et mål for pleiepengeordningen. Vi har hatt utvalg som har jobbet med dette over flere år for å se på endringer for å styrke ordningen, og for litt over ett år siden, i februar i fjor, var det en stor debatt om dette i Stortinget, der Fremskrittspartiet mente at det var enkelte endringer man kunne gjøre fort, f.eks. dette å fjerne begrepet «varig ustabil». Det som er stabilt i disse familiene, er jo at det er ustabil, mens situasjonen er varig. Hva er det som gjør at det nå må ta lang tid og utredes i sin helhet, mens det for ett år siden var enkle grep som kunne gjennomføres fort i påvente av den store helhetlige behandlingen, som representanten Eriksson da sa i den debatten?

Statsråd Robert Eriksson [10:29:14]: For det første tok den debatten og det forslaget også utgangspunkt i Kaasa-utvalgets rapport, som daværende regjering har levert på. Jeg er ikke så opptatt av at man skal ta utgangspunkt bare i Kaasa-utvalget. Jeg er opptatt av at vi skal gjøre det som står i regjeringsplattformen, nemlig ha en helhetlig gjennomgang og en reformering av ordningen, altså ikke en justering, men en reformering av ordningen,

som det står i regjeringsplattformen. Og skal man gjøre en god reformering av en ordning for å få den mest mulig treffsikker, få den best mulig, få disse grensene slik at det er mulig å kombinere både barn og jobb og alle andre ting, så innses jeg i dag at det er fornuftig å ha en helhetlig gjennomgang. Jeg er opptatt av å få til den mest mulig treffsikre ordningen – som er best for foreldrene og best for barna, derfor mener jeg at en helhetlig gjennomgang vil være det beste.

Presidenten: Vi går til neste hovedspørsmål.

Heidi Greni (Sp) [10:30:33]: Mitt spørsmål går til statsråd Sanner. Regjeringen har satt i gang et arbeid med en kommunereform som skal resultere i en massiv sanering av antall kommuner. Spørsmålet mange stiller seg, er om innbyggerne kan forvente at lokale avgjørelser i spørsmålet om kommunesammenslåing vil bli respektert. Regjeringen skaper utrygghet og usikkerhet blant mange av innbyggerne, særlig i de minste distriktskommunene. Bare noen uker etter at regjeringen kom, fjernet den med støtte av Kristelig Folkeparti og Venstre 500 mill. kr i innovasjons- og utviklingsmidler, som først og fremst skulle fremme verdiskaping i distriktene. Nå utfordres de samme innbyggerne gjennom trusler om tvangssammenslåing av kommunene.

Folk i Rakkestad, Os, Kviteseid, Lærdal, Rindal, Holtålen, Steigen og Salangen, bare for å nevne noen, kjenner stor utrygghet for regjeringens sammenslåings- og sentraliseringsiver. Jeg kjenner mange lokalpolitikere som gjerne tar diskusjonen om dagens kommunestruktur er den rette for deres kommune, men jeg ber om respekt for at det må være lokaldemokratiet som avgjør om det er rett eller om det er galt å gjennomføre kommunesammenslåing.

Høyre gir uttrykk for at det er absolutt nødvendig å sanere mange av dagens kommuner. På hjemmesiden står det følgende:

«Dagens kommunegrenser er primært produkter av topografi, kirkesogn og gamle handels- og ferdselsveier. (...) Dagens organisering begrenser kommunenes evne til å løse oppgaver på best mulig måte for innbyggerne.»

En ting er at de ikke har tatt inn over seg at antallet kommuner er halvert siden på 1960-tallet – en annen ting er at gjennomsnittskommunen i Norge er omtrent dobbelt så stor som gjennomsnittskommunen i Europa når det gjelder antallet innbyggere. Viktige fakta, men likevel er det mye viktigere å få klargjort om vi kan stole på at Høyre vil respektere folkets og lokalpolitikernes mening i framtidige runder der to eller flere kommuner vurderer kommunesammenslåing. Vil statsråden overkjøre lokaldemokratiet, eller vil statsråden respektere resultatet i en lokal folkeavstemning om kommunesammenslåing?

Statsråd Jan Tore Sanner [10:32:42]: Jeg takker for spørsmålet. Når det gjelder dagens kommunestruktur, er den først og fremst et resultat av debatten på 1950-tallet og beslutninger på 1960-tallet. Siden den gang har samfunnet endret seg ganske radikalt. Siden den gang har

kommunene fått veldig mange nye oppgaver, og vi ser nå noen ganske betydelige utfordringer i Kommune-Norge. Det skyldes dels den demografiske utviklingen, nemlig at det blir færre yrkesaktive bak hver pensjonist. Vi ser at mange kommuner sliter med å ha sterke fagmiljøer – det går særlig ut over de menneskene som trenger samfunnets hjelp aller mest – og vi ser at mange vekstregioner rundt byene sliter med en helhetlig samfunns- og arealplanlegging. Den utfordringen ser også kommunene. Det tror jeg er grunnen til at et stort flertall av Senterpartiets ordførere i Hedmark – og der har Senterpartiet mange ordførere – går inn for mer enn en halvering av antall kommuner i Hedmark. De gjør det fordi de ser at Kommune-Norge står overfor noen grunnleggende utfordringer, og jeg vil gi honnør til alle ordførere og lokalpolitikere som nå tar lokalt lederskap og setter seg ned og diskuterer hvilke utfordringer vi står foran, og hvordan vi skal løse de utfordringene i fellesskap.

Dette er spørsmål om å ta ansvar som politiker og tenke på innbyggerne, på tjenestetilbudet og sørge for at kommunene kan være gode tjenesteleverandører i tiårene som kommer. Den diskusjonen er vi godt i gang med, og jeg legger opp til å ha en god prosess og en god dialog med kommunene om hvordan dette skal gjennomføres. Jeg ser at nå er det mange kommuner som er i gang – det er over 300 kommuner som har startet diskusjonen.

Heidi Greni (Sp) [10:34:49]: Jeg takker for svaret, men det var synd at statsråden ikke hadde et lite besøk innom det temaet jeg faktisk tok opp i spørsmålet mitt, for det jeg spurte om, var frivillighet. Senterpartiet vil ikke frede dagens kommunestruktur, men mener frivillighet må være en forutsetning. Frivillighet og lokalt styrte prosesser er et ufravikelig krav for oss.

Sanner har uttalt seg i flere media etter folkeavstemningen i Ørland og Bjugn, og jeg mener han har vært uklar når han svarer på om han vil respektere folkeavstemningen. Han har sagt i debatten om kommunesammenslåingen at den ikke er over, og at politikerne må diskutere hvordan de skal organisere seg i tiden framover. Det er vanskelig å forstå dette utsagnet annerledes enn at han mener folkeavstemningsresultatet er verdiløst, og at de gode lokale prosessene som har foregått her, er aldeles bortkastet, skal settes til side, og at man skal tvinge fram en sammenslåing. Jeg prøver meg med et ja/nei-spørsmål: Mener statsråden at resultatet av folkeavstemning og kommunestyrevedtak skal respekteres? Eller skal det overkjøres?

Statsråd Jan Tore Sanner [10:36:00]: Vi har vært veldig tydelig på at vi legger lokale prosesser til grunn, men som jeg også har sagt tidligere, kan man komme i en situasjon hvor f.eks. tre av fire kommuner sier ja og én sier nei. Da mener jeg at Stortinget må forbeholde seg retten til å kunne foreta en helhetlig vurdering.

Når det gjelder Ørland og Bjugn, mener jeg helt klart at hadde Ørland og Bjugn sagt ja, ville de ligget i forkant av utviklingen. Når jeg har sagt at debatten på Fosen ikke er over, skyldes det at de utfordringene som Ørland og Bjugn så før folkeavstemningen, har ikke gått bort etter

folkeavstemningen. De samme utfordringene er der. Derfor registrerer jeg at debatten fortsetter, at flere kommuner på Fosen nå diskuterer en større reform. Det er også en realitet at det var Senterpartiet i Bjugn som ivret for kommunesammenslåing, mens mange fra Høyre mente at den sammenslåingen ble for liten, og derfor var imot.

Presidenten: Det blir oppfølgingsspørsmål – først Marit Arnstad.

Marit Arnstad (Sp) [10:37:11]: Jeg tror egentlig ikke Senterpartiet trenger noen belæring verken om hvordan kommunekartet ser ut, eller om hvordan en skal diskutere spørsmålet om kommunesammenslåing. Det er det veldig mange i Senterpartiet som er opptatt av. Men vi er opptatt av en grunnleggende betingelse for kommunesammenslåing, og det er frivillighet. Det er nettopp fordi det er lokalt en kjenner utfordringene best, og lokal folkeavstemning er det genuine uttrykket for lokaldemokratiet. Det er ikke noe overraskende at Høyre ønsker store kommuner, det vet vi. Det er ikke noe overraskende at Høyre også ønsker å fjerne fylkeskommunen – det vet vi også. Min spådom er at det blir mange lokale folkeavstemninger, det er mange som ønsker seg det, og det vi spør Høyre og regjeringen om i dag, er: Vil de respektere utfallet av en lokal folkeavstemning og på den måten vise respekt for lokaldemokratiet? Vil de gjøre det, eller vil de ikke?

Statsråd Jan Tore Sanner [10:38:05]: Jeg har svart på det spørsmålet. Vi kommer til å legge opp til gode lokale prosesser. Men som jeg har sagt, hvis man er i en situasjon hvor tre av fire kommuner sier ja og den siste sier nei, mener jeg at Stortinget må forbeholde seg retten til å kunne skjære igjennom. Dette er imidlertid et spørsmål som Stortinget får god mulighet til å komme tilbake igjen og diskutere, for jeg skal legge frem en sak for Stortinget i mai. Vi er en mindretallsregjering, og vi ønsker å ha god dialog med Stortinget for å få et bredt flertall bak reformen, og da får Stortinget mulighet til å diskutere både mål og virkemidler og hvordan dette skal gjennomføres. Men jeg synes det er spesielt at Senterpartiet er mest opptatt av hva som skal skje i enden av reformen, istedenfor å være med på en diskusjon om hvilke utfordringer Kommune-Norge står foran. Høyre er først og fremst opptatt av å styrke lokaldemokratiet, og vi er opptatt av å sikre gode tjenester til innbyggerne uavhengig av om man bor i et stort eller et lite lokalsamfunn.

Presidenten: Helga Pedersen – til oppfølgingsspørsmål.

Helga Pedersen (A) [10:39:20]: Jeg merket meg det statsråden sa om å ha en god dialog med Stortinget, for i den politiske plattformen til Høyre-Fremskrittsparti-regjeringen står det at regjeringen vil:

«Innføre en prøveordning med overføring av statlige og fylkeskommunale oppgaver til kommunene.»

I et svar på et skriftlig spørsmål skrev kommunalministeren at regjeringen ikke har tenkt å involvere Stortinget i

dette arbeidet. Derfor skal jeg nå gi statsråden muligheten til i det minste å informere Stortinget om hva slags statlige og fylkeskommunale oppgaver som vil inngå i forsøksordningen. Et veldig sentralt spørsmål er om videregående skole vil inngå i den type prøveprosjekter, og det ber jeg statsråden svare helt konkret på.

Statsråd Jan Tore Sanner [10:40:17]: Dette spørsmålet gjelder isolert sett ikke selve reformen. Vi vil komme tilbake i reformarbeidet til hvilke nye oppgaver og også hvordan vi kan redusere detaljstyringen av kommunene. Det vil vi komme tilbake med til Stortinget. Men når det gjelder selve forsøksloven og forsøksordningen, vil vi følge vanlig praksis, nemlig at det er regjeringen og departementet som tar stilling til det.

Når det gjelder videregående skoler, har vi ikke tatt stilling til om det skal åpnes for forsøk av det. Der vil det være helt naturlig at det er Kunnskapsdepartementet som foretar en faglig vurdering i hvert enkelt tilfelle, og så blir det jeg og mitt departement som må vurdere om dette er i tråd med forsøksloven, eller om det ikke er i tråd med forsøksloven. Den faglige vurderingen ligger i Kunnskapsdepartementet, vurderingen i forhold til forsøksloven ligger i mitt departement. Det gjelder også hvis det kommer andre formelle søknader. Så langt har vi ikke fått noen formelle søknader, vi har kun fått henvendelser. Vi vil forholde oss til søknadene når de kommer, og da er det en faglig vurdering som vil være avgjørende.

Presidenten: Geir S. Toskedal – til oppfølgingsspørsmål.

Geir S. Toskedal (KrF) [10:41:38]: I forbindelse med kommunereformen er det en del oppgaver som skal flyttes, og vi venter på ekspertutvalget. Men jeg tror det kan være mange organer nå som er spent på hva som kommer til å skje. Det gjelder interkommunale utvalg, det gjelder både direktorat, får jeg håpe, og departement.

Men mitt spørsmål går på fylkesmannsembetet. Det er et historisk embete, det er mye kompetanse, og det påvirker livet i kommunene i betydelig grad. Det har med arealplanlegging å gjøre, det har med tilsynssaker, det har med samfunnssikkerhet og beredskap, familie- og barnevernssaker å gjøre. Jeg regner med at statsråden også vil at fylkesmannsembetet skal moderniseres, og de må også få krav til modernisering og omstilling i den nye situasjonen. Det er et honnørord som har vært brukt i den nye regjeringen, og det er at vi skal vise «tillit» til lokalpolitikere. Mitt spørsmål er: Kommer Fylkesmannen til å få mer eller mindre makt i forbindelse med kommunereformen?

Statsråd Jan Tore Sanner [10:42:40]: Det er riktig, som representanten sier, at vi nå går igjennom oppgaver som i dag ligger både i fylkeskommunen, hos Fylkesmannen, i direktorater og departementer, for å se hvilke oppgaver som kan overføres til større og mer robuste kommuner. Jeg mener det er svært viktig. Vi har i løpet av de siste tiårene opplevd en sentralisering av makt i Norge, dels ved at kommunene har gjennomført et omfattende samarbeid

med interkommunale samarbeidsordninger. Det er sentralisering av makt. Staten styrer kommunene tøffere enn det man noen gang har gjort. Det er sentralisering av makt. Jeg ønsker at vi skal vise mer tillit til lokalsamfunnene, mer tillit til lokaldemokratiet. Da skal vi flytte mer makt og ansvar over til robuste kommuner.

Derfor inviterer vi nå kommuner og Stortinget til å være med i en diskusjon om hvilke oppgaver som kan flyttes ned, og da vil vi selvsagt også se på fylkesmennene. Jeg har nå sendt et brev til fylkesmennene, hvor jeg også sier at de må vise større tillit til lokaldemokratiet i arealsaker, og det har jeg registrert har blitt godt mottatt.

Presidenten: Da går vi videre til neste hovedspørsmål.

André N. Skjelstad (V) [10:43:58]: Statsråd Sanner gjør rett i å bli stående!

Gjennom de siste åtte årene har Høyre gjentatte ganger kritisert den rød-grønne regjeringen for manglende modernisering av offentlig sektor. Det er en kritikk som Venstre har delt, og sammen har vi etterlyst vilje til reell handling.

Signalene, derimot, fra den nye regjeringen lyser ikke akkurat på gjennomføring, selv om jeg skal gi all mulig honnør for IA-avtalen, som er et lyspunkt, som kom i går. Det er et stykke på vei mot forenkling, som er gledelig. Men eksempelvis er innføring av vårt felles forslag om nøytral moms i staten og helseforetakene, som ville frigjort midler til økt pasientbehandling, foreløpig innelåst i en skuff i Finansdepartementet. Vi får det kanskje i en kommunereform om åtte år. Etter regjeringens planer skal det ikke gjøres noe med fylkesnivå eller regionalt nivå. Vi har et konglomerat når det gjelder virkemiddelapparatet overfor norsk næringsliv, som med fordel kunne vært samordnet, forenklet og modernisert. Samhandling på tvers av ulike sektorer i det offentlige er nesten ikke-eksisterende, spesielt innenfor IKT-området, hvor uavhengige rapporter viser at det er svake styringsstrukturer, tverrsektorielle rollekonflikter og uklare mandater. Regjeringens gjennomføringskraft begrenser seg foreløpig til å nedsette et statssekretærutvalg for IKT som skal ta opp problemstillinger knyttet til digitalisering.

Mitt spørsmål til statsråden er ganske enkelt. Når de nye ideene og de bedre løsningene for modernisering av offentlig sektor skal gjennomføres, er det på tide å levere og ikke utrede. Er statsråden nå kommet ut av startblokkene, er mitt spørsmål.

Statsråd Jan Tore Sanner [10:45:41]: Svaret på det spørsmålet er ja. Jeg er veldig glad for Venstres utålmodighet. Det er viktig. Vi ønsker å ha et godt samarbeid med Venstre og alle utålmodige krefter om å modernisere, forenkle og forbedre offentlig sektor. Dette handler både om at våre dyktige ansatte skal bruke mer tid på å løse oppgaver og mindre tid på rapportering, og om at befolkning, næringsliv og kommuner skal få raskere og bedre hjelp.

La meg bare raskt vise til hva vi har startet med. Det første vi gjorde, var å redusere antallet mål i tildelingsbrevene – færre og tydeligere mål. Vi har ikke kommet helt

dit vi skal, men vi har startet. Helseministeren halverte antallet mål i tildelingsbrevene. Det er viktig.

Det andre er at vi har startet et stort tidstyvprosjekt, som nå går i alle offentlige etater, som går på at vi nå mobiliserer alle gode krefter – også de ansatte – til å identifisere tidstyver, det som gjør at ansatte må bruke for mye tid på unødvendig rapportering, og ikke på å løse oppgaver.

Det tredje er at vi har satt i gang viktige digitaliseringsprosjekter innenfor bostøtte og også et prosjekt til som er viktig, som vil bidra til både å redusere kostnadene og gjøre at dyktige medarbeidere kan bruke tid på å løse oppgaver.

Vi har forsterket klarspråkarbeidet. Det er viktig, fordi klart språk gjør at administrasjonen kan bruke mer tid på å løse oppgaver, mindre tid på å svare på spørsmål om hva som egentlig står i brevene.

Vi gjennomfører nå en stor gjennomgang av departementene for å forbedre også departementenes administrasjon, og ser om vi både kan spare kostnader og løse oppgavene på en bedre måte.

I tillegg har jeg startet et omfattende arbeid for å forenkle hele plan- og bygningsprosessen. Byggekostnadene skal holdes nede, planprosessene skal bli kortere, bygningsloven skal bli enklere å forholde seg til.

Og nøytral moms vil bli vurdert i forbindelse med budsjettet.

André N. Skjelstad (V) [10:47:41]: Jeg hører hva statsråden sier.

Et viktig virkemiddel for modernisering er omfattende bruk av elektronisk handel og smartere innkjøp i offentlig sektor. En rapport fra Menon konkluderer med at det årlige innsparingspotensialet ligger på rundt 30–45 mrd. kr knyttet til offentlige innkjøp. Og nøkkelord i rapporten er innovasjon, kompetanse og kultur i offentlig sektor.

Statsrådets egen statssekretær, Paul Chaffey, var i sin tidligere jobb i Abelia svært opptatt av dette og foreslo overfor Stortinget at det må etableres en offentlig tilskuddsordning for å stimulere innovative offentlige anskaffelser. Dette forslaget har Venstre fulgt opp. Vi har i våre alternative budsjetter både for 2013 og 2014 foreslått en sånn ordning. Vil statsråden ha det på sin ønskeliste når regjeringen nå skal få på plass, i sin første budsjettkonferanse, 2015-budsjettet?

Statsråd Jan Tore Sanner [10:48:33]: Vi er opptatt av å spare penger der det er mulig å spare penger, samtidig som vi skal gi innbyggerne bedre tjenester. Offentlige innkjøp er et av de spørsmål som står høyt på næringsministerens dagsorden.

Det jeg nå har sørget for å få på plass, er eForvaltningsforskriften, som betyr at digital kommunikasjon skal være førstevalget. Det vil virkelig gi positive effekter. I dag sender det offentlige ut 125 millioner brev hvert år. Når vi kan sørge for at dette etter hvert blir digitalisert, betyr det at våre medarbeidere kan bruke mer tid på å løse oppgaver og mindre tid på å punche data. Det betyr at du og jeg vil få raskere hjelp når vi ber om det, i tillegg til at det offentlige vil spare milliardbeløp. Så her er det store gevinster å

hente, samtidig som vi kan sørge for at våre innbyggere får bedre tjenester.

Presidenten: Det blir gitt anledning til oppfølgingsspørsmål – først Terje Breivik.

Terje Breivik (V) [10:49:48]: Som statsråden no akkurat sa, vil digitalisering av det offentlige tenestetilbudet frigje milliardsummer. I tillegg vil det gi monaleg betre brukarservice ved at innbyggjarane kan utføra tenestene sjølve.

Venstre vil at stat og kommune snarast skal verta ei døgnopen og digital forvaltning. Service, forenkling og personvern skal vera grunnleggjande for dei offentlege digitale tenestene.

Skal me lukkast, må kommunane få fri tilgang til nasjonale fellesløysingar for digital kommunikasjon, sånn at me unngår det som me ser ein tendens til no: mange unødvendige investeringar og ikkje minst eit konglomerat av løysingar for same oppgåver.

Spørsmålet vert slik sett ganske enkelt om statsråden vil sørgja for at norske kommunar får fri tilgang til nasjonale fellesløysingar for digital kommunikasjon, og eventuelt tidsperspektiv for dette.

Statsråd Jan Tore Sanner [10:50:46]: Dette er en veldig viktig problemstilling, og jeg er ikke minst enig i det representanten Breivik sier om betydningen av en døgnåpen forvaltning. Det vil i realiteten bety at vi kan sitte hjemme ved kjøkkenbenken og ha kommunikasjon med enten kommunal administrasjon eller statlig administrasjon. Det er klart at dette gjør hverdagen enklere for folk flest, og det innebærer også at vi kan spare ressurser som kan brukes på andre områder.

Når det gjelder spørsmålet om tilgang til felles komponenter, er det ett av de spørsmålene vi nå vurderer. En av fordelene ved at vi nå har slått sammen Kommunal- og regionaldepartementet og Fornyingsdepartementet er at vi nettopp kan se offentlig forvaltning i sammenheng. Vi går nå inn i akkurat den problemstillingen, hvordan vi kan se digital kommunikasjon og felles plattformer sammen i stat og kommuner. Vi har startet en vurdering av det, og vi vil komme tilbake til det så snart som mulig.

Presidenten: Stine Renate Håheim – til oppfølgingsspørsmål.

Stine Renate Håheim (A) [10:52:00]: I et oppslag i Aftenposten i oktober 2012 var daværende stortingsrepresentant Jan Tore Sanner meget kritisk til regjeringens pengebruk når det gjaldt innleie av konsulenter. Da brukte representanten Sanner ord som «oppsiktsvekkende» og «sjokkerende». Derfor er det noe forunderlig at statsråd Jan Tore Sanner ifølge Klassekampen 27. februar i år hyrer inn konsulenter for å øke bruken av konsulenter i departementene.

Så mitt spørsmål er ganske enkelt og greit: Hvordan tror statsråd Jan Tore Sanner at stortingsrepresentant Jan Tore Sanner ville beskrevet en slik politikk?

Statsråd Jan Tore Sanner [10:52:42]: Jeg tror at stortingsrepresentant Sanner ville sagt at det var en meget klok politikk, for den representanten ville ikke ha brukt Klassekampen som kilde. Den representanten ville ha sett på hva regjeringen faktisk har foreslått. Jeg mener at det er på høy tid at vi går igjennom og ser på om vi både kan fornye og forenkle departementenes administrasjon.

Jeg har selv møtt et veldig profesjonelt embetsverk, et omstillingsdyktig embetsverk, men samtidig ser jeg også at her kan det være et stort potensial for forbedring. Veldig mange av departementene har løst oppgavene på sin måte, og det å få et blick utenfra for å se om man kan gjøre det på en bedre måte, tror jeg er ganske fornuftig. Og så, når denne rapporten kommer, skal vi ta en politisk vurdering av det. Da skal vi ha god dialog med de ansatte i departementene og selvfølgelig også med departementsrådene.

Vi skal altså ha en god dialog om dette, men målet er klart: Vi skal fornye og forenkle også departementene.

Presidenten: Da går vi videre til neste hovedspørsmål.

Heikki Eidsvoll Holmås (SV) [10:54:06]: Jeg har et spørsmål til fiskeriministeren.

Jeg vil sette spørsmålstegn ved om vi har en fiskeriminister som setter hensynet til fisken og miljøet først og hensynet til fiskerinæringen over hensynet til andre næringer, for i en pressemelding der hun åpner for gruveavfallsdumping i den rene Repparfjorden i Finnmark, sier hun følgende:

«Vi har i dag god nok kunnskap til å kunne konkludere med at sjødeponi i Repparfjorden ikke vil ha uakseptable negative konsekvenser for sjømatnæringen.»

Dette står i direkte motsetning til både det Fiskeridirektoratet sier, som mener vi må ha flere utredninger, og det Havforskningsinstituttet sier, at tungmetallforurensingen av kopper alene vil være nok til å fraråde utslippstillatelse.

Da er det grunn til å stille spørsmålet: Er fiskeriministeren kjent med disse rapportene? Og hvis hun er det, hvordan kan statsråden da forklare at hun mener at hun har god nok kunnskap, og at det ikke er negative konsekvenser, når fagetatene sier det motsatte? Hva slags ny kunnskap er det Aspaker har som fagetatene ikke har?

Statsråd Elisabeth Aspaker [10:55:30]: Regjeringen ønsker å legge til rette for vekst i mineralnæringen, bl.a. ved å sikre forutsigbare og kunnskapsbaserte planprosesser. Mineralvirksomhet innebærer naturinngrep og har i likhet med annen type næringsvirksomhet konsekvenser for miljø og andre næringer. Men et sentralt spørsmål er jo om risikoen knyttet til mineralvirksomheten i dette tilfellet er akseptabel i lys av også de positive virkningene for verdiskaping, nye arbeidsplasser og positive lokale ringvirkninger som realiseringen av Nussir-prosjektet vil medføre.

Jeg mener at departementet har fått gode, grundige utredninger, og jeg har merket meg at Miljødirektoratet sier at de miljømessige forholdene ved den planlagte gruve-driften er godt nok utredet til at reguleringsplanen kan behandles.

Jeg har også gått gjennom det som har vært de tidlige- re betenkelighetene til det gamle Fiskeri- og kystdeparte-

mentet. Der var det særlig to ting man var opptatt av: Det ene var utslippspunktet for de massene som eventuelt skal deponeres i fjorden, og det andre var spørsmålet knyttet til utlekking av kopper.

Til det første spørsmålet er det nå klarlagt at utslippspunktet ikke skal være 60 meter over bunnen, men det skal være kanskje helt ned mot 1 meter over bunnen. Vi snakker nå om 1–3 meter når det gjelder utslippspunktet. Det har stort betydning for spredning av partikler osv. i sjøen. Det stiller saken i et helt annet lys.

Det andre spørsmålet vi har stilt, var knyttet til utlekking av kopper fra sjødeponiet. Det foreligger nå rapporter som viser at utslippet av kopper vil ligge betydelig under det som kommer med den naturlige avrenning fra elvene i det samme området. Og da har altså NIFES, vårt faginstittutt, vurdert dette til ikke å representere noen fare for mattrykgheten.

Dette er opplysninger som har gjort at Nærings- og fiskeridepartementet i denne sammenhengen nå har konkludert med at miljøpåvirkningene er akseptable sett opp mot de andre positive ringvirkningene som denne nye aktiviteten vil bringe med seg.

Heikki Eidsvoll Holmås (SV) [10:57:50]: Det er kanskje grunnlag for å si at fisken har større grunn til å være redd for fiskeriministerens kunnskapsfornektelse enn for fiskernes redskaper, men jeg skal la være å si det, og istedenfor stille et oppfølgingsspørsmål til Jan Tore Sanner.

Oppfølgingsspørsmålet går på følgende: I løpet av året kommer statsråden til å behandle begge sakene om mulig gruveavfallsdumping i de rene fjordene Førdefjorden i Sogn og Fjordane og Repparfjorden i Finnmark. Kan statsråden garantere at han vil legge til grunn føre var-prinsippet, som bl.a. er nedfelt i naturmangfoldslovens § 9, sånn at dersom det er faglig tvil om miljøkonsekvensene og konsekvensene for fiskeriene, vil ikke regjeringen tillate dumping av gruveavfall i de rene fjordene.

Statsråd Jan Tore Sanner [10:58:43]: Jeg vil selvsagt behandle de to sakene etter de lover og forskrifter og retningslinjer som statsråden må forholde seg til, men i og med at disse sakene havner på mitt bord, kan jeg ikke gå mer inn i det enn som så.

Presidenten: Det blir anledning til oppfølgingsspørsmål – først Torgeir Knag Fylkesnes.

Torgeir Knag Fylkesnes (SV) [10:59:12]: Spørsmålet mitt går til fiskeriministeren.

På den eine sida legg ein altså opp til at dei forpliktingane ein har hatt overfor lokalsamfunna i nord, blir tekne frå ein og gitt til dei store selskapa, og på den andre sida planlegg ein å lage eit system med evigvarande kvotar som ytterlegare kjem til å privatisere naturressursane i nord. Så uttaler då fiskeriministeren i høyringa at ein ønskjer å opne opp for at Repparfjorden skal vere deponi for gruveslam.

Det vi snakkar om her, er altså 17 lastebillass med slam kvar time, kvar dag, i 20 år. Ingen skal kome til meg og fortelje at det ikkje kjem til å påverke livet i sjøen.

Spørsmålet mitt er: Kva vil lokalsamfunna heilt konkret

få tilbake som vil vege opp for denne opplagde øydelegginga av naturen?

Statsråd Elisabeth Aspaker [11:00:19]: Svaret på det synes jeg er enkelt. De kommer til å få masse arbeidsplasser – masse ringvirkninger. I de vurderingene vi har gjort, har vi lagt til grunn de tilbakemeldingene vi har fått, og den kunnskapen vi har om hvordan disse utslippene og deponeringen skal finne sted. Da har vi konkludert som vi har gjort.

Partiet SV mener at man ikke skal ha olje og gass i nord, at man ikke skal ha mineralnæring i nord, og man tar til orde for regulering av fiskeriene på en slik måte at jeg er ganske overbevist om at det kommer til å gå ytterligere ut over lønnsomheten – enten ved innstramming eller ved andre utfordringer. Jeg lurer egentlig på hva partiet SV skal tilby Nord-Norge når man nå for næring etter næring faktisk slår beina under de vekstmulighetene som er i Nord-Norge.

Presidenten: Rigmor Andersen Eide – til oppfølgings spørsmål.

Rigmor Andersen Eide (KrF) [11:01:18]: Regjeringa og samarbeidspartiene Venstre og Kristelig Folkeparti har nedfelt i samarbeidsavtalen at føre-var-prinsippet skal legges til grunn for politikktutforming. I regjeringsplattforma er det en målsetting å legge til rette for vekst i mineralnæringa.

Ser statsråden en mulig konflikt når disse to prinsippene møtes? Er statsråden trygg på at det ikke vil bli ytterligere konflikt mellom mineralnæringa og fiskeriinteressene framover, enten det er i Repparfjorden eller i andre fjorder, når det tas i bruk sjødeponering?

Statsråd Elisabeth Aspaker [11:01:58]: Jeg er veldig opptatt av, og kan berolige representanten med, at føre-var-prinsippet er uhyre viktig. I tillegg til at vi nå har forsikret oss om måten det skal deponeres på – at det er forsvarlig, at utlekking av kobber er på et akseptabelt nivå – har jeg lyst til å si at Nussir har foreslått å etablere et eget miljøovervåkingsopplegg for sjødeponiet i Repparfjorden. Jeg mener at det viser at selskapet tar dette på stort alvor. Det er klart at vi kommer til å følge dette nøye. Dersom det blir et gulv for gruvedriften i Repparfjorden, med deponi i fjorden, er det klart at de får utslippsnivå de skal forholde seg til. Hvis den miljøovervåkingen avdekker at man ikke er i pakt med utslippsvilkårene som eventuelt settes – hvis det gis en tillatelse – vil det måtte bety at selskapet må stenge ned inntil man tilfredsstiller det som er fastsatt av utslippsvilkår.

Presidenten: Ola Elvestuen – til oppfølgings spørsmål.

Ola Elvestuen (V) [11:03:12]: Jeg tror jeg kan slå fast at det statsråden og jeg regner som akseptabelt nivå, er fullstendig forskjellig. Det er store utslipp det er snakk om. I Repparfjorden er det snakk om årlige utslipp på 240 tonn nikkel, 580 tonn krom og 1 400 tonn kobber. I Førdefjorden er det snakk om 10 000 tonn gruveslam som skal ut i fjorden hver dag. Når statsråden viser til at her vil man kunne ha et overvåkingsprogram, som man så skal ta til følge i ettertid, lurer jeg på om man også har sett på situa-

sjonen som har vært i Bøkfjorden. I Bøkfjorden har man et overvåkingsprogram. I Bøkfjorden har det vist seg at spredningen er langt større enn det som var forutsatt, og spredningen i Bøkfjorden er i dag omtrent på størrelse med hele Repparfjorden.

Mener hun at overvåking er nok, eller er det ikke sånn at føre-var-prinsippet må legges til grunn, sånn at man ikke får en uopprettelig skade?

Statsråd Elisabeth Aspaker [11:04:14]: Det som tillegger mitt ansvarsområde, er å vurdere konsekvenser for fisk og havmiljø. Det mener jeg vi har gjort ut fra de tilleggsspørsmålene vi stilte med hensyn til hvordan deponeringen faktisk skulle skje, hvor massene skal slippes ut, og det som er av avrenning når det gjelder kobber. Der viser det seg at den naturlige avrenningen er større enn den påvirkningen som eventuelt vil komme fra en gruvedrift.

Jeg forholder meg til at miljøovervåkingsprogrammet som er avtalt med selskapet at eventuelt skal settes i gang, må være et som er her og nå, sånn at det er mulig raskt å sette inn tiltak og raskt å sette en stopper dersom en fremtidig tillatelse, med de grenseverdiene som da settes, skulle utfordres.

Jeg vil bare legge til at all næringsvirksomhet har en eller annen type påvirkning på miljøet. Det er en utfordring både i Finnmark og andre steder å finne nye næringer, ny virksomhet. Det er altså det man har gjort avveininger av i denne saken.

Presidenten: Rasmus Hansson – til oppfølgings spørsmål.

Rasmus Hansson (MDG) [11:05:31]: Det å basere framtida for Nord-Norge og Finnmark på virksomhet som på kort tid permanent vil rasere store fjordområder, er etter Miljøpartiet De Grønnes mening ikke en særlig bærekraftig og framtidsrettet næringspolitikk. I opplistingen av tvil om det faglige grunnlaget for dette tiltaket er det for det første interessant å merke seg at statsråden bruker som argument at utslippene fra et eventuelt deponi ikke er større enn den naturlige tilførselen. Poenget er at det kommer i tillegg og dobler dosen.

Så påpeker bl.a. Fiskarlaget at Nærings- og fiskeridepartementet hevder i sitt brev av 13. februar 2014 til Kommunaldepartementet vedrørende denne saken at gyteplasser i fjorden er tilstrekkelig ivarettatt gjennom reguleringsplanen. Dette er etter det vi kan bringe på det rene, feil, og jeg lurer på om statsråden vil avvente videre anbefaling i den saken til dette har kommet på plass.

Statsråd Elisabeth Aspaker [11:06:49]: Jeg vil starte med å reservere meg sterkt mot Rasmus Hanssons måte å ordlegge seg på, at regjeringa skulle legge opp til å rasere store fjordområder. Det er selvsagt ikke tilfellet. Hvis det hadde vært faktum i denne saken, hadde det vært helt opplagt at Nærings- og fiskeridepartementet hadde vendt tomme ned.

Vi har gjort en vurdering. Når det gjelder utslippene av kobber, vil de bli betydelig under det som er den naturlige avrenningen i området, og vi mener at ulike hensyn veid opp mot hverandre – også hensynet til hvor mye fisk det

er i fjorden, hvor viktige gyte plassene er, om gyte plassene er truet osv. – alt dette er vurdert. Samlet sett har man kommet til at man mener det er akseptabelt å si ja til denne deponeringen.

Presidenten: Vi går til neste hovedspørsmål.

Helga Pedersen (A) [11:07:55]: En av de store fiskeripolitiske debattene det siste tiåret har handlet om evigvarende kvoter, nærmere bestemt om strukturkvotene skal ha en tidsbegrensning, sånn som de opprinnelig hadde, eller om de skal være evigvarende. Det vakte, som vi husker, sterke reaksjoner da tidligere fiskeriminister Svein Ludvigsen fra Høyre nærmest over natten innførte evigvarende strukturkvoter under Bondevik II-regjeringen. Dette var noe som Stoltenberg II-regjeringen i sin tur reverserte etter omfattende demokratiske prosesser med bl.a. et eget strukturvalg og behandling i Stortinget. Saken ble siden prøvd for retten og endte sist høst med at Høyesterett konkluderte med at staten var i sin fulle rett til å tidsavgrense kvotene. Da tenkte nok mange at nå får vi endelig ro rundt dette spørsmålet. Men nei – i Sundvolden-plattformen sier Høyre og Fremskrittspartiet at «strukturede kvoter skal være tidsbegrenset», altså evigvarende.

Da lurer jeg på: Hva slags erfaringer – etter alle de rundene man har hatt de siste ti årene – er det som gjør at fiskeriministeren nå vil åpne dette ballet på nytt?

Statsråd Elisabeth Aspaker [11:09:23]: Jeg takker for spørsmålet fra Helga Pedersen. Jeg vet ikke hvem som har åpnet dette ballet, om det er Arbeiderpartiet ved sin omgjøring, eller om det er det at regjeringen står fast på det som har vært politikken før den ble endret av den rød-grønne regjeringen.

Vi har en fundamental utfordring i Norge ved at vi har en stor og viktig fiskerinæring. Det er avgjørende viktig at vi greier å gjøre den lønnsom i absolutt alle deler av næringen. Det er også viktig at vi greier å gjøre rammebetingelsene og rammevilkårene så forutsigbare at det er en næring som greier å fornye seg, omstille seg og reinvestere. Det er her kjernen i dette med tidsavgrensede kvoter ligger. Vi snakker om en stor og viktig flåte som skal bringe det verdifulle råstoffet til land, og som trenger forutsigbarhet for sin virksomhet. Det å investere i båter, det å kunne investere i kvoter, det å kunne ha en sunn økonomi i flåteleddet handler også om hva slags langsiktighet man kan ha i sine investeringer. Det er utgangspunktet for at vi har sagt at vi må se på dette med tidsavgrensede kvoter på nytt.

Jeg har også signalisert at jeg ønsker å søke et bredest mulig samarbeid med Stortinget om dette. Vi kan ikke ha en så viktig næring som fiskerinæringen og gjøre den avhengig av valgresultatet hvert fjerde år. Det håper jeg faktisk at representanten Helga Pedersen kan være enig med meg i.

Jeg er glad for at fiskerinæringen nå står høyt på den nasjonale dagsordenen, men vi må ta på ramme alvor at dette er en veldig kapitalintensiv næring som trenger å ha god økonomi for å kunne være fremtidsrettet og topp moderne. Dermed mener vi også at dette med hvor lang

tid man har kvoten sin for, faktisk er ganske viktig i det bildet.

Helga Pedersen (A) [11:11:31]: Alle partiene i denne salen er enige om at fiskeripolitikken skal underbygge lønnsomhet både i flåteleddet og på landsiden. Men jeg syntes det var interessant å legge merke til historieskrivningen til fiskeriministeren, for den lange historien om strukturkvotene er at de alltid har vært tidsavgrenset. Unntaket kom da Svein Ludvigsen under Bondevik II-regjeringen gjorde dem evigvarende ved en forskriftsendring og uten politisk debatt i forkant.

Derfor er det også interessant at fiskeriministeren så sterkt understreker det med forutsigbarhet, for hva er det som gir mest forutsigbarhet? Er det at man forholder seg til tradisjonene på dette området og har en tidsavgrensning med bred politisk oppslutning bak seg i Stortinget, eller er det på nytt å åpne diskusjonen om evigvarende kvoter med et høyst usikkert utfall i denne salen? Og når fiskeriministeren inviterer til forlik og enighet i denne salen om spørsmålet, spør jeg: Hva betyr det? Vil hun gå bort fra det som står i regjeringserklæringen?

Statsråd Elisabeth Aspaker [11:12:38]: Det som ligger i regjeringserklæringen, står fast. Det er regjeringens mål. Men jeg er så realistisk at jeg skjønner at en mindretallsregjering også må skape et flertall for de sakene som står i regjeringsplattformen. Jeg tar veldig på alvor den dialogen jeg har med næringen, og jeg hører noe helt annet enn det Helga Pedersen her gir uttrykk for – at den diskusjonen som nå har vært, har vært ødeleggende for næringen. Nei, tvert imot – man har prøvd saken i Høyesterett, og vi har fått denne Volstad-dommen. Jeg mener at det er viktig for næringen at vi får avklart og fastlagt hva som skal være fremtiden her, og jeg oppfatter det ikke sånn at den endringen som ble gjort under den rød-grønne regjeringen, gir gode nok rammebetingelser for næringen fremover.

Presidenten: Det blir oppfølgingsspørsmål – først Tove Karoline Knutsen.

Tove Karoline Knutsen (A) [11:13:38]: Tidsavgrensede eller evigvarende strukturkvoter bryter med prinsippet om at fiskeressursene skal være folkets felles eiendom. Derfor mener Arbeiderpartiet og et flertall i denne sal – sannsynligvis – at strukturkvotene skal ha en tidsavgrensning. Tidsavgrensning vil dempe prispresset på kvotene, bidra til lavere gjeldsbelastning i næringa og realisere ambisjonen om en fiskereid flåte med et spredt eierskap.

Statsråden snakker ofte om at evigvarende kvoter gir bedre forutsigbarhet for næringa. Men denne typen forutsigbarhet kan fort bli et eksklusivt privilegium for noen få. Vi må legge til rette for en næring som innbyr til fornying, til mangfold og til at man fra tid til annen må ha inn nytt blod i form av unge, dyktige folk som vil satse, og som utfordrer gjengs tankegang. Hvordan vil statsråden forhindre at evigvarende strukturkvoter blir et verktøy for etablering av et nytt «nessekonge-system»?

Statsråd Elisabeth Aspaker [11:14:46]: Jeg greier ikke å ta inn over meg den beskrivelsen at dagens fiskerinæring og flåtestrukturen er et «nessekonge-system». Det er den ikke. Det er masse flinke, dyktige folk som har gjort langsiktige investeringer, som trenger forutsigbarhet, og som er nøkkelen til at vi skal få råstoffet til land, og at vi skal få til den bearbeidende aktiviteten på kysten – som Arbeiderpartiet i så mange andre sammenhenger er så opptatt av.

Vi har i dag en veldig variert flåte. Vi har en flåte som ser fremover, men vi må også som politikere skjønne at det krever noen rammebetingelser som gjør at man for de største båtene faktisk kan gjøre investeringer i flere hundre millioner-klassen, og vite at man har sikkerhet for at man faktisk har kvoter man kan fiske på når det har gått et par tiår.

Vi må stille oss spørsmålet: Hva slags andre næringer i Norge har den typen mangel på forutsigbarhet som Arbeiderpartiet nå vil gi fiskerinæringen?

Presidenten: Audun Lysbakken – til oppfølgings-spørsmål.

Audun Lysbakken (SV) [11:16:05]: Det vi diskuterer nå, er et spørsmål av enormt stor nasjonal betydning. Det handler om eierskapet til framtidens aller mest verdifulle ressurser – om de skal tilhøre noen få redere eller hele folket. Jeg så i Dagbladets nettutgave i går kveld at Høyres representant Frank Bakke-Jensen nektet for at evigvarende kvoter hadde noe med privatisering å gjøre, dette til tross for at i høyesterettssaken som nylig gikk, fikk vi høre fra Fiskebåtredernes Forbund at kvotekjøp var å sammenligne med kjøp av en landbrukseiendom.

Vi ser mye lek med ord fra regjeringen. Jeg frykter vel at vi snart vil få høre at dette ikke er et spørsmål om fiskerett, men fiskemulighet. Det vi står overfor, er en privatisering av ressurser. Hvordan kan en kvote ikke være privatisert hvis noen skal eie den til evig tid?

Statsråd Elisabeth Aspaker [11:17:13]: Prinsippet er at dette handler om en rett til å fiske, og at kvoten følger båten. Det er det bærende prinsipp for hvordan vi har organisert oss i norsk fiskerinæring. Det har vi gjort siden 1970-tallet, under skiftende regjeringer. Vi har vært enige om at vi skulle lukke fisket, at vi skulle tilpasse flåtekapasiteten til det faktiske ressursgrunnlaget for at vi skal fiske bærekraftig, og det er også laget noen rammebetingelser knyttet til hvordan man skal ha forutsigbarhet for å kunne gjøre investeringer i flåteleddet.

Jeg hører at de rød-grønne nå setter spørsmålstejn ved kanskje noe av det mest grunnleggende som er viktig for at vi skal kunne ha fiskere som tør å investere, og som sikrer at vi har en flåte som igjen kan bringe til land dette råstoffet som er så verdifullt, og som er selve forutsetningen for både aktivitet, arbeidsplasser og økt verdiskaping i Norge innenfor sjømatnæringen.

Presidenten: Marit Arnstad – til oppfølgings-spørsmål.

Marit Arnstad (Sp) [11:18:17]: Fiskerinæringen er viktig, og den trenger forutsigbarhet og langsiktighet. Men det er mange andre næringer som også trenger forutsigbarhet og langsiktighet, som forholder seg til tidsavgrensede rettigheter uten at det skaper noen problemer for dem. Hele vannkraftindustrien er bygd på tidsavgrensede rettigheter. Så jeg har vanskelig for å se at det skal være veldig spesielt for fiskerinæringen.

I etterkant av den høyesterettsdommen – Volstad-dommen – som avklarte at det den rød-grønne regjeringen gjorde, var helt korrekt, og at man hadde full mulighet til å gjøre det, var også fiskeriministeren opptatt av at man nå måtte få en løsning framover som kunne holde seg med hensyn til skiftende regjeringer, sånn at man kunne få stabilitet for næringen. Mitt spørsmål er rett og slett: Vil statsråden unngå å gjøre det hennes kollega Svein Ludvigsen gjorde i perioden 2001–2005, bare endre et regime med et pennestrøk? Vil hun ta initiativ til et bredt forlik i Stortinget, der også mange av opposisjonspartiene blir dratt med, for å få et forutsigbart regime i årene framover?

Statsråd Elisabeth Aspaker [11:19:26]: Til det siste spørsmålet er svaret ja. Jeg ønsker en bredest mulig forankring i Stortinget for det som skal være rammebetingelsene for det som er Norges desidert viktigste næring, hvor vi har evigheten som perspektiv. Derfor er det så viktig.

Når det gjelder Volstad-dommen, slo den fast én ting: at det faktisk er en politisk beslutning å ta, hva slags rammebetingelser fiskerinæringen skal ha knyttet til varigheten på kvotene. Så her har man sagt verken ja eller nei til den ene eller den andre politikken, og man har faktisk slått fast at dette er en beslutning som det ligger til storting og regjering å ta.

Så synes jeg kanskje at sammenligningen med vannkraftindustrien ikke er spesielt god, for de har vesentlig lengre tidshorisont knyttet til sine eierrettigheter enn disse knapt tretti årene som nå foreligger med den rød-grønne beslutningen i forrige periode.

Presidenten: Rasmus Hansson – til oppfølgings-spørsmål.

Rasmus Hansson (MDG) [11:20:38]: Statsråden tok sterk avstand fra begrepet «rasering» av store fjordområder. Som biolog vil jeg slå fast at når man tømmer enorme mengder slam ut over bunnmiljøet i en fjord, raserer man det bunnmiljøet. Det dette spørsmålet dreier seg om, er hvor mye ødeleggelse fiskeriministeren er villig til å tolerere på vegne av norsk fiskerinæring. Da er det interessant å konstatere at både Fiskarlaget, Kystfiskarlaget og sjømatnæringen er i sterk opposisjon til både det gruve-tiltaket vi snakker om nå, og til de tiltakene som står i kø.

Så spørsmålet er: Kommer fiskeristatsråden til å fortsette å stå på gruveindustriens side mot sine egne næringsorganisasjoner i disse ... (presidenten avbryter).

Presidenten: Dette er et spørsmål som knytter seg til det forrige hovedspørsmålet, og man må holde seg til

det spørsmålet som faktisk er reist. Statsråden kan velge hvorvidt hun ønsker å svare på det.

Statsråd Elisabeth Aspaker [11:21:41]: Jeg kan svare på det. Vi mener at de vurderingene som er gjort, ut fra et havmiljøsynspunkt og ut fra fiskerihensyn, er forsvarlige, altså med den tilbakemeldingen vi har gitt på utslipp til Repparfjorden.

Så har jeg også lyst til å understreke at det faktisk har vært, og er, i den saken en god dialog mellom Fiskarlaget og Nussir når det gjelder å se på dette miljøovervåkningsprogrammet og på hvordan man under marsjen – der som tillatelse blir gitt – skal tilpasse fiskerivirksomheten og denne gruvevirksomheten.

Presidenten: Pål Farstad – til oppfølgingsspørsmål.

Pål Farstad (V) [11:22:32]: Jeg er glad for at fiskeri står høyt på dagsordenen, og at fiskeriministeren stadig vekker blir kalt opp her for spørsmål. Det er gledelig for en næring som skaper enorme verdier for Norge.

Det som er spørsmålet her nå, er tidsavgrensede kvoter, en sak som skaper stor debatt og entusiasme, både her i huset og i næringen, og det gjør den også i Venstre. Jeg er veldig glad for det som fiskeriministeren har slått fast, at hun vil invitere til dialog om det spørsmålet. Så spørsmålet mitt blir da: Hvordan vil den dialogen foregå, på hvilken måte vil dette bli tatt til Stortinget?

Statsråd Elisabeth Aspaker [11:23:35]: Jeg har faktisk ikke tatt stilling til hvordan den dialogen skal foregå, men jeg er opptatt av at vi skal få til en best mulig beslutning på dette området. Da tenker jeg at man bør involvere Stortinget både i forkant og i etterkant, og at vi har en grundig diskusjon om hvordan vi på en best mulig måte skal sikre at vi har forutsigbarhet og langsiktighet i det som handler om kvotegrunnlag, og om hvordan flåten skal få lov til å utvikle seg videre og være lønnsom og være det viktige redskapet som den jo er som første ledd i norsk fiskerinæring.

Presidenten: Den muntlige spørretimen er nå omme, og vi går over til den ordinære spørretimen.

Sak nr. 2 [11:24:19]

Ordinær spørretime

Presidenten: Det blir noen endringer i den oppsatte spørsmålslisten, og presidenten viser i den sammenheng til den oversikten som er omdelt på representantenes plasser i salen.

De foreslåtte endringer foreslås godkjent. – Det anses vedtatt.

Endringene var som følger:

Spørsmål 2, fra representanten Bård Vegar Solhjell til samferdselsministeren, er trukket tilbake.

Spørsmålene 3, 4, 5 og 6, fra henholdsvis representantene Geir Pollestad, Janne Sjelmo Nordås, Ivar Odnes og Trygve Slagsvold Vedum til klima- og miljøministeren, må utsettes til neste spørretime, da statsråden er bortreist.

S p ø r s m å l 1

Rasmus Hansson (MDG) [11:24:50]: Mitt spørsmål går til finansministeren:

«Aktiv og offentlig utøvelse av etisk begrunnet eierskap i Statens pensjonsfond utland har vist seg viktig og effektivt. Strategirådet har imidlertid i sin rapport foreslått at Etikkrådet skal legges inn under Norges Bank, og at det ikke lenger skal gis offentlige begrunnelser for uttrekk av selskap. Etikkrådet selv mener dette vil utfordre «et av de bærende elementene» i dagens praksis.

Mener statsråden at mindre offentlighet og uavhengighet rundt den etiske forvaltningen er veien å gå for oljefondet?»

Line Henriette Hjemdal hadde her overtatt presidentplassen.

Statsråd Siv Jensen [11:25:29]: Regjeringen er opptatt av at det skal utvises ansvarlighet og etisk bevissthet i forvaltningen av Statens pensjonsfond utland, og det skal være åpenhet rundt dette arbeidet, men jeg er ikke enig med representanten Hansson i at Strategirådet skal ha anbefalt at det ikke lenger skal gis offentlige begrunnelser for uttrekk av selskaper. Strategirådet har vært veldig klar på at de anbefaler mer og ikke mindre åpenhet. Når det gjelder utelukkelse av selskaper, har Strategirådet anbefalt at det bør overlates til Norges Bank å vurdere graden av åpenhet og offentlig dokumentasjon i de enkelte sakene.

Jeg kan forsikre representanten om at regjeringen ønsker å ha økt offentlighet om det etiske arbeidet. Åpenhet er en forutsetning for å sikre bred tillit til forvaltningen. I meldingen om Statens pensjonsfond utland, som legges frem om kort tid, vil jeg komme nærmere tilbake til oppfølgingen av anbefalingene fra Strategirådet og hvordan vi kan sikre legitimitet i det etiske arbeidet.

Jeg minner for øvrig om at Stortinget vil få anledning til å drøfte de rådene vi har mottatt, og regjeringens oppfølging av disse, i sin fulle bredde i forbindelse med Stortingets behandling av meldingen.

Rasmus Hansson (MDG) [11:26:55]: Takk for svaret, som jeg oppfatter dit hen at statsråden stiller seg bak viktigheten av tydelighet og offentlighet i forbindelse med pensjonsfondets behandling av og utelukkelse av selskaper. I den forbindelse anbefaler Strategirådet, slik vi leser anbefalingen, spesifikt at utelukkelse av selskaper ikke lenger skal ledsages av en eksplisitt begrunnelse, slik det gjøres i dag. Det vil gjøre forståelsen av og signaleffekten av utelukkelse vesentlig svakere.

Vil statsråden sørge for at vi fortsatt får klare begrunnelser for de utelukkelsesavgjørelsene som da eventuelt gjøres i Norges Bank eller i et fortsatt etikkråd?

Statsråd Siv Jensen [11:27:46]: Som jeg sa i mitt forrige svar, er regjeringen veldig opptatt av at det skal være åpenhet rundt forvaltningen av SPU, fordi det handler om tillit og legitimitet.

Når vi nå går igjennom Strategirådets anbefalinger, må vi legge til grunn at dette er en rapport som først og fremst er et viktig faglig bidrag til hvordan strategien for ansvarlig investeringspraksis skal styrkes. Så har jeg merket meg at mange av høringsinstansene er veldig positive til prosessen og oppdraget til Strategirådet. Vi jobber nå med hvilke anbefalinger vi ønsker å gi basert på Strategirådets ti anbefalinger som er kommet, og ikke minst hvordan vi løpende kan ha et kontinuerlig arbeid for å styrke investeringspraksisen, åpenheten og troverdigheten rundt fondet. Det mener vi er helt avgjørende for legitimiteten.

Spørsmål 2

Fra representanten Bård Vegar Solhjell til samferdselsministeren:

«Statens vegvesen gjennomfører ei konseptvalutgreiing for nytt oslofjordsamband. I sluttfasen av arbeidet ser ein på fire konsept. Minst to av desse, bru eller tunnel Moss–Horten og eit samband over sørspissen av Hurumlandet, kjem i konflikt med nasjonale verneområde på Jeløya og i Vestby. I skriftleg svar til meg av 24. februar held statsråden det opent om traseen kan gå gjennom område med nasjonalt vern.

Betyr det at regjeringa er open for å legge store vegprosjekt gjennom verna område, til dømes i Moss eller Vestby?»

Presidenten: Dette spørsmålet er trukket tilbake.

Spørsmål 3

Fra representanten Geir Pollestad til klima- og miljøministeren:

«Klima- og miljøministeren har tidligere varslet at hun skulle jobbe sammen med landbruksministeren for å finne en akseptabel løsning i svarthalespovesaken. Det går nå mot vår på Jæren.

Jeg vil derfor spørre om statsråden er kommet frem til en løsning i saken?»

Spørsmål 4

Fra representanten Janne Sjelmo Nordås til klima- og miljøministeren:

«Transportsektoren er en av sektorene som står for mye forurensning, støy og støvplager.

Hvordan vil statsråden legge til rette for at denne sektoren kan legge om til klimavennlig drivstoff?»

Spørsmål 5

Fra representanten Ivar Odnos til klima- og miljøministeren:

«I punkt 2.2.11 i rovviltforliket av 2011 står det at «Uttak av jerv gjennomført av miljøforvaltningen skal så langt det er mulig gjennomføres under lisensfelleringsperioden, men likevel slik at uttak gjennomføres på en kostnadseffektiv måte». I Oppland er fortsatt 5 dyr av ei kvote på 8 jerv ikkje teke ut, sjølv om lisensperioden gjekk ut 15. februar. Miljødirektoratet vil nå avvente situasjonen til eventuelt å utføre hi-uttak.

Meiner statsråden dette er i tråd med rovviltforliket?»

Spørsmål 6

Fra representanten Trygve Slagsvold Vedum til klima- og miljøministeren:

«Skog som vokser og jorda den vokser i kan binde store mengder karbon. Skog spiller derfor en viktig rolle i klimapolitikken.

Hva mener statsråden er den beste måten å forvalte skog på i et klimaperspektiv?»

Presidenten: Disse spørsmålene er utsatt. Da går vi videre til spørsmål 7.

Spørsmål 7

Ruth Mari Grung (A) [11:29:09]: «I Bergens Tiden- de 22. februar 2014 uttaler helseministeren at han går imot at Helse Bergen skal få forske på kriterier for inntak i LAR med hurtigvirkende opiat som medikament for dem som ikke har klart å nyttiggjøre seg av dagens LAR-tilbud.

Vil statsråden bruke sin instruksjonsrett for å stoppe dette forskningsprosjektet, som medisinsk kan vise seg å ha helsemessig effekt?»

Statsråd Bent Høie [11:29:37]: Et flertall i Stoltenberg-utvalget foreslo et tidsbegrenset forsøksprosjekt der behandling med heroin skulle inkluderes i LAR, legemiddelassistert behandling. Norges forskningsråd ble bedt om å arrangere en nasjonal konsensuskonferanse om heroinassistert behandling. Panelet konkluderte enstemmig med at de ikke fant godt nok grunnlag for å innføre heroinassistert behandling i Norge.

I forbindelse med Stortingets behandling av rusmeldingen, Meld. St. 30 for 2012–2013, uttalte en samlet komité følgende:

«Komiteen er enig i at heroinassistert behandling ikke skal tillates. Komiteen mener rusbehandling gjennom medikamentfrie behandlingstilbud eller LAR er bedre alternativer også for de mest hjelpetrengende rusavhengige.»

Jeg tar derfor utgangspunkt i at det er et bredt flertall på

Stortinget som ikke vil tillate heroinassistert behandling, noe også denne regjeringen legger til grunn.

Regjeringen mener det er viktigere å styrke allerede iverksatte tiltak og tjenester som kan nå denne gruppen rusavhengige. I løpet av 2014 skal de regionale helseforetakene kjøpe 200 nye behandlingssplasser fra ideelle virksomheter. Det gjelder også plasser til de mest hjelpetrengende.

I tillegg skal helseforetakene kjøpe økt kapasitet for 255 mill. kr innen psykisk helsevern, rus og rehabilitering fra private og ideelle virksomheter.

Videre skal spesialisthelsetjenesten i alle helseregioner, i samarbeid med kommunene, etablere lavterskel-LAR for den mest hjelpetrengende gruppen opiatavhengige.

Regjeringen har sagt vi vil etablere mottakssentre i de største byene, og vi har bl.a. øremerket over 340 mill. kr i 2014 for at kommunene skal kunne bygge opp bedre tilbud.

Alle disse tiltakene vil også kunne fange opp rusavhengige med særlige hjelpebehov.

Jeg har kontaktet Helse Vest i forbindelse med representanten Grungs spørsmål, og de uttaler følgende:

«De strategiske forskningsmidlene som er gjort tilgjengelige innenfor helseforetaksstrukturen skal benyttes i tråd med de politiske føringene fra Helsedepartementet. En eventuell forskningsinnsats innenfor helseforetaksstrukturen som utreder hvordan opiatavhengige responderer på behandling med ulike godkjente medikamenter (som omfatter metadon og buprenorfin), er i tråd med departementets og Stortingets intensjoner. I Helse Bergen er det derfor kun aktuelt å søke om finansiering til, og evt. gjennomføre studier, der man undersøker effekter omkring bruk av godkjente LAR-medikamenter som buprenorfin og metadon.»

Med bakgrunn i redegjørelsen fra Helse Vest har jeg tillit til at de håndterer søknad om forskningsmidler på rusområdet i tråd med de nasjonale føringene og regelverkene som eksisterer på området.

Ruth Mari Grung (A) [11:32:31]: Heldigvis skjer det veldig mye innenfor rusfeltet. Men selv om et så tungt miljø som Helse Bergen, som har bygget opp sin rusmedisinske avdeling de senere årene, har klart å få to tredjedeler av de opiatavhengige, som er innenfor deres nedslagsfelt, inn under lavterskelbehandling, er det fortsatt noen som de ikke klarer å få inn under helsemessig behandling. Til tross for at de har prøvd alle de tiltakene som statsråden redegjorde for, viser det seg at de enten reagerer med angst eller på andre måter.

Jeg har vært i møte med sosialbyråden fra Kristelig Folkeparti i Bergen, og han ba meg stille spørsmålet videre: Hva er da alternativet for dem som ikke kan nyttiggjøre seg dette tilbudet, til tross for at de har prøvd alt? Hva mener helseministeren at vi skal gi dem av tilbud?

Statsråd Bent Høie [11:33:26]: Dette var spørsmålet som var oppe i forbindelse med Stoltenberg-utvalgets anbefaling. Utvalget foreslo et avgrenset prøveprosjekt til nettopp denne gruppen: de som ikke lykkes med LAR.

Det var også temaet for Forskningsrådets konsensuskonferanse. Det er nettopp det som er kjernen: Erfaringene fra land som har gjort tilsvarende forsøk, tilsier at det ikke er den gruppen som representanten Grung, sosialbyråden i Bergen eller dette miljøet i Bergen trekker fram som målgruppen, som har mulighet til å dra nytte av den typen behandling. Det er nettopp det som også Forskningsrådet har tatt stilling til, og så vidt jeg kjenner til, er det ikke noe nytt på det området som skulle tilsi at en bør ha en ny vurdering av det spørsmålet nå.

Dette var sentralt også da Stortinget sist tok stilling til dette og enstemmig sa nei til den typen forsøk.

Ruth Mari Grung (A) [11:34:33]: Det som er nytt, er at man nå prøver å vurdere hvilke kriterier som skal til for å nå fram til den gruppen som ikke har lyktes fram til nå.

Det var veldig gledelig å høre i morges at helsestatsråden forholder seg til et nytt storting og ønsker å løfte opp bioteknologi. Er ikke Høyre, som er et kunnskapsbasert parti, interessert i å få så bred forskning som mulig, og innser de at man innenfor rusforskning må løfte hver stein for å se om vi klarer å utvikle en bedre politikk, som treffer bedre?

Målet til Helse Bergen er å nå fram til 80 pst. og få dem under lavterskelbehandling og gjennom det redusere den åpne russen, klare å redusere rekrutteringen til rus og ikke minst få det kriminelle miljøet, som spesielt er knyttet til de åpne russenene, til å forvitte.

Jeg etterlyser at den samme åpenheten som statsråden ble referert på i morges når det gjelder bioteknologi, også gjelder for rus.

Statsråd Bent Høie [11:35:38]: Jeg er alltid åpen for å diskutere hvilke virkemidler vi skal bruke innenfor rusområdet, men jeg har mest tro på å konsentrere innsatsen om de tingene vi faktisk vet virker.

Spørsmålet representanten her tar opp, er nøyaktig det spørsmålet som Stortinget veldig nylig tok stilling til. Det er ikke en diskusjon om hvilke kriterier som skal brukes i LAR. Det kan en godt forske på og diskutere. Kjernen i spørsmålet er om vi i Norge skal åpne opp for prøveprosjekter med heroinassistert behandling rettet mot en målgruppe, nemlig den som ikke lykkes med LAR. Det er kjernen i spørsmålet. Det spørsmålet har Stortinget nylig tatt stilling til, og for at Stortinget skal ha et godt grunnlag å ta stilling til det, har en ganske nylig faktisk gjennomført en konsensuskonferanse i regi av Forskningsrådet som har diskutert det spørsmålet. Det enstemmige rådet vi har fått derfra, er at det ikke er grunnlag for et slikt forsøksprosjekt i Norge.

Spørsmål 8

Kjersti Toppe (Sp) [11:36:53]: «Talet på senger i norske sjukehus er halvert sidan 1980. Liggetid er òg meir enn halvert i samme tidsrom. Berre Israel og Tyrkia har hatt kortare liggjetid enn Noreg dei seinaste åra. Endra arbeidsformer og pasientforløp forklarar ein del av dette. Mange

rapportar peikar imidlertid på sengemangel som årsak til overbelegg, noko som igjen kan føra til redusert kvalitet i behandling og pleie.

Meiner statsråden vi skal ytterlegare redusera sengekapasiteten i norske somatiske og psykiatriske sjukehus?»

Statsråd Bent Høie [11:37:36]: De siste tallene fra OECD viser at Norge har færre sykehussenger per innbygger innen somatikk enn gjennomsnittet for OECD-landene. Vi ligger noe lavere enn Danmark, men høyere enn Sverige.

Når det gjelder liggetid i somatiske sykehus, er det flere land som har kortere liggetid enn Norge, bl.a. Sverige og Danmark.

Innen psykisk helsevern ligger Norge høyt sammenliknet med resten av Europa.

Antallet somatiske sykehussenger er redusert i de fleste land. Reduksjonen skyldes endringer i medisinsk teknologi og overgang til dagkirurgi og poliklinikk.

Innen psykisk helsevern er vi i gang med en langsiktig og ønsket omstilling av den psykiske helsetjenesten, fra et tradisjonelt døgnbasert tilbud til en mer åpen og utadrettet tjeneste. Målet er å legge til rette for verdige og mest mulig vanlige liv for mennesker med psykiske helseutfordringer.

Prinsippet for rehabilitering av pasienter har også endret seg over tid. Det legges større vekt på tidlig mobilisering av at pasienten raskt skal få styring over egen rehabilitering – helst i sitt hjemmemiljø. Lang liggetid på sykehus kan stå i motstrid til dette.

Innen mange fagområder har behovet for senger avtatt selv om antallet pasienter øker. Samhandlingsreformen fra 2012 vil også påvirke behovet for sykehussenger ved at flere pasienter kan få tilbud i kommunene.

Forskjellen i antall senger og liggetid må antas i noen grad å henge sammen med at landene i ulik grad har tatt i bruk ny teknologi og nye arbeidsmetoder.

Jeg ønsker ikke å styre sykehusene med bakgrunn i antall senger. Det viktigste er at pasientene får behandling i rett tid med god kvalitet, enten det skjer som innlagt på sykehuset eller som dagkirurgi eller poliklinisk.

De regionale helseforetakene må til enhver tid også vurdere hvordan tjenesten skal organiseres, og herunder hva som er behovet for sengeplasser og andre tjenester.

Kjersti Toppe (Sp) [11:39:38]: Eg vil først takka for svaret. Det er klart at det er mange gode grunnar til at helsetenestene har færre senger no enn før. Spørsmålet er om utviklinga går for langt, og om det er på grensa til det forsvarlege. I England har dei no sett ei øvre beleggsgrense på 85 pst., og dei diskuterer om det er for høgt. I Noreg er vi jo over det. Helsekomiteen hadde 25. februar 2014 høyring om Oslo universitetssjukehus, OUS, der det kom fram at dei der planlegg å auka beleggsprosenten frå 85 pst. til 90 pst. Dei hevdar at dette kan gå ut over det gode pasienttilbodet. No skal regjeringa leggja fram ein nasjonal helse- og sjukehusplan, og eg synest det ville vera interessant å høyra kva slags beleggsprosent helsemyndigheitene og politisk leiing meiner skal vera akseptabel for norske sjukehus.

Statsråd Bent Høie [11:40:40]: Det er helt riktig. Vi jobber nå med en nasjonal helse- og sykehusplan som skal legges fram for Stortinget i oktober 2015. Der er målsettingen å gå inn i en del problemstillinger knyttet til hvilke kriterier som skal legges til grunn for utviklingen av spesialisthelsetjenesten – få en nasjonal plan for dette – for å sikre at vi har en spesialisthelsetjeneste som er dimensjonert til å møte framtidens behov. Det som da er viktig, er at en av de faktorene som påvirker spesialisthelsetjenesten i veldig stor grad, og som vil utvikle seg i årene framover, er den medisinsk-tekniske utviklingen og hvordan en behandler pasienter. Det er selvfølgelig en stor fordel for pasienter når en har muligheten til å få enkle, dagkirurgiske inngrep og slippe å bli innlagt på sykehus. Det vil òg påvirke sengebehovene framover, og det er et av de forholdene som selvfølgelig vil bli omdiskutert i planen.

Kjersti Toppe (Sp) [11:41:45]: Eg håpar at det ikkje berre vert omdiskutert, men at det faktisk òg vert vedtatt noko i Stortinget.

Eg vil bruka mitt siste spørsmål til å gå meir inn i psykiatrien. Eg veit òg at den omlegginga som har skjedd, har vore ønskt, både politisk og fagleg, men det har altså vore ei nedlegging av sengeplassar på 20 pst. frå 2005 til 2012 – ei stor omlegging. Dette har vore ønskt, men spørsmålet der òg er om omlegginga går for langt. Vi har fått ganske mange åtvaringar, frå både fagfolk og pasientar, om at utviklinga har gått for langt, og at det har skjedd utan at ein har bygd opp tilstrekkeleg i den andre enden.

Eg vil gjenta spørsmålet mitt: Meiner helseministeren at vi skal leggja ned ytterlegare sengeplassar i det psykiske helsevernet?

Statsråd Bent Høie [11:42:44]: Det som er viktig å understreke når det gjelder psykisk helse, er at vi er i den situasjon at Norge fortsatt ligger veldig høyt internasjonalt når det gjelder antall døgnplasser og senger. Vi jobber fortsatt med å desentralisere tilbudet innen psykisk helse, både med hensyn til de distriktpsykiatriske sentrene og ute i kommunene. Min hovedmålsetting på dette området er å bygge opp et bedre tilbud for mennesker med psykiske helseutfordringer i kommunene, sånn at en unngår å komme i den situasjonen som mange er i i dag: at de må bli veldig syke før de får hjelp og dermed må inn i spesialisthelsetjenesten. Men i oppdragsdokumentet har vi òg gitt to viktige beskjeder på dette området. Den ene er at en ikke skal bygge ned tilbud før en er trygg på at det er bygget opp tilbud som skal ivareta pasienten. Den andre er at vi har gjeninnført den «gylne regel», som sier at veksten innenfor psykisk helse og rus hver for seg skal være høyere enn somatikk i alle helseregioner.

Spørsmål 9

Tove Karoline Knutsen (A) [11:44:03]: «I Tilleggsspør. 1 S for 2014 legger regjeringa inn en økning på ca. 250 mill. kr øremerket private behandlere innen rus og psykiatri. Problemet mange steder i landet er at det er få – i Finnmark ingen – private aktører innen f.eks. rus.

Betyr dette at mennesker som sliter med rus i Finnmark eller andre steder hvor private aktører er i fåtall, ikke kan benytte de øremerkede pengene til et tilbud i regi av det offentlige hjelpeapparatet?»

Statsråd Bent Høie [11:44:45]: Alle rusavhengige har de samme pasientrettighetene uavhengig av hvor i landet de bor. De som har et rusproblem, skal sikres tjenester av god kvalitet, og tjenestene skal være tilgjengelige. Denne regjeringen har på kort tid økt oppmerksomheten betydelig på rusfeltet generelt, og når det gjelder de rusavhengiges behov for behandling, spesielt. Arbeidet med opptrappingsplan på rusfeltet er nå godt i gang. Tjenestene vil være et sentralt element i planen. Så har vi gjeninnført den «gylne regel» for helseforetakene – at den årlige veksten skal være større innen tverrfaglig spesialisert behandling for rusavhengige og psykisk helsevern enn i somatikken. Videre har vi gjeninnført de øremerkede midlene til kommunene, dvs. midlene som den tidligere regjeringen hadde lagt inn i de frie midlene til kommunene, og dermed ikke sikret at dette gikk til tilbudet til rusavhengige.

Vi skal styrke kapasiteten innen tverrfaglig spesialisert behandling med 200 nye plasser kjøpt fra ideelle virksomheter. Alle de regionale helseforetakene vil kunngjøre anskaffelser i løpet av våren slik at nye avtaler med ideelle virksomheter kan være på plass i løpet av året. Vi skal innføre fritt behandlingsvalg – først innen rus og psykisk helsevern. Vi tar sikte på at dette skjer i løpet av 2015.

Som representanten Knutsen sier i spørsmålet, har regjeringen øy styrket basisbevilgningene til de regionale helseforetakene med 255 mill. kr. Disse midlene skal brukes til ytterligere anskaffelser innen tverrfaglig spesialisert behandling, psykisk helsevern og rehabilitering, og på den måten vil det offentlige tilbudet til denne gruppen øy styrkes. Anskaffelsene skal gjennomføres nettopp fordi vi registrerer at for mange rusavhengige må vente for lenge. Da er det viktig at vi tar i bruk den ledige kapasiteten som er ved private, ideelle rusvirksomheter.

Når Helse Nord nå skal gjennomføre en anskaffelse på rusfeltet blant private aktører, er målet å styrke tilbudet i hele Helseregion Nord. På nåværende tidspunkt er det ikke mulig å si hvilke aktører som vil få avtale, og hvor disse er plassert geografisk.

Ventetiden til tverrfaglig spesialisert behandling i Helse Nord har gått ned de senere årene. Likevel er det altfor mange som venter altfor lenge. Jeg forventer – når en får tatt i bruk disse midlene – at ventetiden skal gå ytterligere ned.

Tove Karoline Knutsen (A) [11:47:04]: Jeg står her og kjenner at jeg ikke har fått svar på spørsmålet mitt, fordi dette er noe vi blir møtt med når vi reiser rundt: Er det virkelig sånn at det er behandlerne disse 255 mill. kr ekstra skal gå til – altså de private behandlerne – og at det ikke skal være pasienten og pasientens behov som bestemmer hvor man skal sette inn innsatsen og disse ekstra pengene?

I de rød-grønne partienes merknader sa vi at vi var enig i øremerkinga av disse pengene til rus og psykiatri, men at vi ønsket at det var pasientens behov for behandling som måtte komme først, og at det var de sykeste pasientene som

måtte få hjelp i spesialisthelsetjenesten. Dette ville regjeringspartiene ikke slutte seg til. Kan statsråden bekrefte at det de rød-grønne partiene sa, er det som skal gjelde som rettesnor for helseforetakene?

Statsråd Bent Høie [11:48:09]: Det er ingen som kommer til å få en eneste krone av disse 255 mill. kr uten at de behandler pasienter, så la det være slått fast. Vi har nettopp fått en rapport som forteller oss at de private aktørene på rusfeltet gir betydelig mer behandling per krone enn det en gjør i det offentlige. Vi vet dessuten at det er betydelig ledig kapasitet hos private rusinstitusjoner. Den raskeste og mest effektive måten å omsette disse pengene på til det de handler om, nemlig behandling av pasienter, er å gjøre akkurat det som regjeringen har gjort: øremerke disse pengene for å bruke dem til å kjøpe ledig kapasitet hos private aktører. Hadde en gjort sånn som den rød-grønne regjeringen og opposisjonen ønsket – etter at vi hadde klart å prioritere pengene til rusfeltet – nemlig å bruke disse pengene innenfor det offentlige systemet, hadde vi risikert at vi hadde fått færre behandlingsplasser for pengene, og at det hadde tatt lengre tid før de rusavhengige fikk behandling.

Tove Karoline Knutsen (A) [11:49:14]: Den undersøkelsen statsråden viser til, viser jo også at det er det offentlige som har de sykeste pasientene, og som også har den høyeste kompetansen i behandlinga. Derfor er det kanskje naturlig at det også koster litt mer.

Men mitt spørsmål er: Hvis det er pasienter i Finnmark som virkelig trenger behandling, skal de da måtte bruke ledig kapasitet i Trøndelag for å få behandling, uansett om det tilbudet hjelper de pasientene eller ikke? Er det pasientens behov for behandling som skal styre pengene, eller er det de privates behov for å ta i bruk den kapasiteten de har?

Statsråd Bent Høie [11:49:57]: Det er pasientens behov for behandling som skal gjelde. Det er også grunnen til at disse pengene brukes der det raskest kan gis behandling til best mulig pris. Jeg tror at for pasienten er det ikke så viktig om han får behandling i Finnmark eller i Trøndelag, men at han får behandling. Det vi ser, er at dette er en pasientgruppe som veldig ofte har et veldig bevisst forhold til hvilke behandlingsinstitusjoner de ønsker å få behandling ved. Det er et bevisst forhold, som veldig sjelden handler om hvor institusjonene geografisk er plassert, men mer etter hvilken metode som blir brukt i behandling. Derfor er det viktig for meg å understreke at de rusavhengige i Finnmark har de samme pasientrettighetene som i resten av landet. Det betyr at de også kan velge å få behandlingen utført andre steder enn i Helse Nord. De kan selvfølgelig også velge å inngå avtaler med behandlingsinstitusjoner som ikke er lokalisert i Helse Nord. Dessuten er det fullt mulig for private aktører som ønsker å etablere institusjoner, å gjøre det i Helse Nord-området.

Spørsmål 10

Fredric Holen Bjørdal (A) [11:51:18]: «TV 2 hadde søndag 23. februar ein djupt tragisk reportasje om Mathias

som omkom i ei arbeidsulukke, berre 20 år gammal. I reportasjen kom det også fram at nær 25 pst. av dei som døydde i arbeidsulukker i fjor, var under 27 år. Dette kan vere eit resultat av at mange unge blir sett til krevjande arbeidsoppgåver utan naudsynt opplæring og oppfølging. Totalt var det 48 menneske som døydde på jobb i 2013.

Kva vil statsråden gjere for å redusere talet på arbeidsulukker med døden til følgje, spesielt med tanke på dei unge?»

Statsråd Robert Eriksson [11:51:59]: Først vil jeg si at representanten tar opp et meget viktig spørsmål. Det er med sterk bekymring jeg ser at vi de tre siste årene har hatt en økning i antall dødsulykker på norske arbeidsplasser. I 2013 omkom 48 personer på jobb. De fleste dødsfallene skjedde i bygg- og anleggsbransjen, innen primærnæringene, bergverk og transport. Jeg tror vi alle sammen er veldig enige om at vi ønsker å ha et arbeidsliv der folk ikke skal dø som følge av ulykker på jobben.

Primært er det arbeidsgiveren som har ansvar for helse, miljø og sikkerhet. Arbeidet med forebygging gjøres av Arbeidstilsynet. I 2013 gjennomførte Arbeidstilsynet om lag 2 000 tilsyn med fokus på ulykkesforebygging. I 2014 skal Arbeidstilsynet følge opp enda mer og vil foreta enda flere tilsyn, med tanke på å forebygge ulykker.

Det er svært alvorlig og spesielt at unge er svært utsatt, som mange undersøkelser viser. Derfor er det også ført over 500 tilsyn i 2013 rettet spesielt mot ungdom.

Vi legger vekt på å føre et godt, aktivt og forebyggende tilsyn mot de sektorene der vi ser at risikoen er høyest. Arbeidstilsynet deltar også med veiledning, informasjon og økt bevissthet hos arbeidsgiverne for å forebygge ulykker og drive ulykkesrisikoen ned. Arbeidstilsynet har iverksatt en egen satsing, som heter «Ny i arbeidslivet», som retter seg spesielt mot nyetablererne og ungdom som skal inn arbeidslivet for første gang – dette nettopp for å kunne gi god informasjon og veiledning om hvordan arbeidslivet fungerer, for å få ned ulykkestallene og legge stor vekt på helse, miljø og sikkerhet.

I tillegg har regjeringen styrket Arbeidstilsynet med 12 mill. kr, nettopp for å gi enda mer veiledning og å gjennomføre forebyggende tilsyn, for å redusere antall ulykker med døden til følge på norske arbeidsplasser.

Fredric Holen Bjørdal (A) [11:54:35]: Eg takkar statsråden for svaret. Det er godt å høyre at han er like oppteken som meg av å få ned talet på arbeidsulukker. Vi må jobbe for ein nullvisjon her, som i trafikken. Eg synest statsråden peika på fleire tiltak som det går an å vere einige om.

Arbeidsmiljølova har m.a. til føremål å sikre eit arbeidsmiljø som gir grunnlag for ein helsefremjande og meningsfull arbeidssituasjon, og som gir full tryggleik mot fysiske og psykiske skadeverknader. No varslar regjeringa ei svekking av arbeidsmiljølova. Det er ikkje konkretisert kva dette skal gå ut på, men det er grunn til å tru at det handlar om lengre arbeidsdagar, meir overtid og fleire midlertidige tilsette. Ser statsråden samanhengen mellom ei sterk lov og ein trygg arbeidsplass? Meiner han at fleire midlertidige tilsette vil bidra til å få ned talet på arbeidsulukker?

Statsråd Robert Eriksson [11:55:31]: For det første er det uriktig det som representanten påstår, at regjeringen har planer om å svekke arbeidsmiljøloven. Vi skal forbedre arbeidsmiljøloven. Vi skal tilpasse den arbeidstakernes situasjon i hverdagen, som den er i dag. Vi lytter veldig nøye. Jeg er ute på mange arbeidsplasser, både i offentlig og privat sektor. Jeg lytter til de ansatte rundt omkring. Jeg ber om innspill og spør om hvordan arbeidshverdagen deres fungerer. Jeg spør om hvilke forandringer og forbedringer de ønsker seg for å få mer fleksibilitet og å få livet på arbeidsplassen og privat til å gå opp. Det er ingen svekkelse, men en bedre tilpasset arbeidsmiljølov i forhold til det som er dagens situasjon. Det er det regjeringen skal levere på.

Jeg har lyst til å understreke at uansett er det helse-, miljø- og sikkerhetskravene som skal ligge i bunn. De er utrolig viktige. Man skal følge dem, og arbeidsgiverne er pliktige til å følge dem, uavhengig av om man reduserer terskelen for å få flere inn i arbeidslivet ved å gjøre terskelen lavere, ved å senke dørstokken for midlertidig ansettelse.

Fredric Holen Bjørdal (A) [11:56:40]: Statens arbeidsmiljøinstitutt la i februar fram ein rapport om arbeidstid og helse. Eit av hovudfunna der er at ein bekrefter at lange arbeidsøkter kan føre til nedsett funksjon, med påfølgjande auka risiko for feilhandlingar. Rapporten viser også at haldepunkta er styrkte for at både lang arbeidstid, nattarbeid og roterande skift påverkar tryggleiken og aukar risikoen for skadar og ulykker i arbeidslivet.

Regjeringa har sagt at ho er positiv til lengre normalarbeidsdag og opnar for meir overtid. Kvifor meiner statsråden at det er god politikk, når forskning viser at det aukar risikoen for skadar og ulykker, både for tilsette, pasientar og brukarar?

Statsråd Robert Eriksson [11:57:25]: For det første tror jeg man skal ha respekt for å bruke den STAMI-rapporten korrekt. STAMI-rapporten slår fast at hvis en ansatt over lang tid skifter fra dagvakt den ene dagen, kveldsvakt to dager etterpå og nattevakt den tredje, eller har ugunstig arbeidstid over lang tid, kan det føre til helseutfordringer. Det jeg har vært positiv til, er bl.a. det prosjektet som Ladegården i Bergen har tatt til orde for, og som de ansatte i Bergen ønsker – jeg har lyttet til de ansatte – en arbeidstidsordning som går ut på ellevetimersvakter hver fjerde helg, altså en gang i måneden. Å ta STAMI-rapporten til inntekt for at det er helsefarlig, er det ikke noe grunnlag for. Det er ingenting i den STAMI-rapporten som påpeker at det er helsefarlig. Jeg tror man skal bruke STAMI-rapporten med kløkt og riktighet.

Spørsmål 11

Jenny Klinge (Sp) [11:58:52]: Spørsmålet er følgende:

«Å få sendt mulla Krekar ut av landet har vore eit tilbakevendande tema. Det er av norske myndigheiter vurdert som at det er ein fare for livet og helsa hans viss han blir

sendt tilbake til Irak, i medhald av internasjonale konvensjonar. Framstegspartiet har ved gjentekne høve understreka at dersom dei sjølv kom i regjering, ville han raskt bli returnert.

Kva har statsråden konkret gjort sidan regjeringa tiltrådte for at Krekar kan sendast ut av landet når han har sona ferdig?»

Statsråd Anders Anundsen [11:59:29]: Arbeidet med tvangsretur av Faraj Ahmad Najumuddin, også kalt mulla Krekar, er en prioritert oppgave for regjeringen. Det foreligger et gyldig forvaltningsvedtak om utvisning av mulla Krekar av hensyn til rikets sikkerhet. Hans plikt til å forlate Norge er imidlertid suspendert inntil situasjonen i Irak er slik at en tvangsretur dit kan gjennomføres innenfor rammene av det som er forsvarlig i forhold til Norges menneskerettighetsforpliktelser.

Norske myndigheter har tett dialog med irakiske myndigheter om saken. Et sentralt tema i denne dialogen har vært muligheten for å inngå en avtale med Irak som gjør det mulig med tvangsretur av mulla Krekar uten at en eventuell dødsdom fullbyrdes, i tillegg til at øvrige menneskerettslige forutsetninger ivaretas.

Departementet arbeider løpende med mange saker. Dette er én av dem.

Jenny Klinge (Sp) [12:00:19]: Eg takkar for svaret. Eg er for så vidt ikkje overraska over det. Alle er einige om målet: Krekar skal sendast ut av Noreg. Dei fleste av oss har likevel innsett at det ikkje berre er å knipse i fingrane for å få det gjort. Sentrale framstegspartipolitikarar har uttalt seg særst bastant i denne saka i fleire år. Det vart framstilt som ein lovnad at Krekar raskt skulle sendast ut av landet viss dei kom i regjering, og det var ein enkel affære. Enkelte hevda til og med at det ikkje skulle ta av mange fly frå Gardermoen før Krekar sat på éitt av dei. Eg kan orientere justisministeren om at det sidan regjeringsskiftet har teke av 42 069 fly frå Gardermoen.

Då vi høyrde på retorikken til Framstegspartiet før valet i 2013, kunne vi tru at partiet visste om eit regelverk som den raud-grøne regjeringa ikkje hadde brukt. Basert på justis- og beredskapsministerens svar, forstår eg han då riktig – at utsegnene frå Framstegspartiets stortingsrepresentantar ikkje har vore haldbare eller gjennomførbare, og at dei mangla rettsleg forankring?

Statsråd Anders Anundsen [12:01:28]: Jeg tror at de fleste av de uttalelsene hadde to elementer i seg. Det ene var knyttet til utsendelse – eller jeg tror det var omtrent sånn: Enten skulle han sperres inne eller sendes ut. Siden regjeringsskiftet har mulla Krekar sittet i fengsel. Vi arbeider løpende med hvordan vi skal få ham sendt ut av landet etter endt soning.

Jenny Klinge (Sp) [12:01:52]: Maktfordelingsprinsippet gjer i alle fall at regjeringa ikkje kan ta æra for at domstolane har sett han bak lås og slå. Av retorikk kan ein gjere billege poeng kor ein fjernar seg frå realiteten i sakene. Partiet til justis- og beredskapsministeren har i leng-

re tid brukt denne saka til nettopp det. Men å gå på sida av internasjonale konvensjonar og forpliktingar kan ikkje ein rettsstat som Noreg gjere. Statsråden må framleis halde trykk på det arbeidet den raud-grøne regjeringa gjorde for å få på plass utleveringsavtalar med så mange land som mogleg.

I april 2011 uttalte partileiar Siv Jensen at mulla Krekar i påvente av sikker og forsvarleg retur burde sitje i forvaring i Noreg. Det er ei spesiell utsegn rettsleg sett. Har justis- og beredskapsministeren no sett i gang eit lovarbeid i Justis- og beredskapsdepartementet for å tilfredsstille noverande finansminister Jensens ønske om å kunne setje Krekar i forvaring? Og har Framstegspartiet tatt lærdom av denne saka med tanke på framtidig retorikk?

Statsråd Anders Anundsen [12:02:54]: For det første har Fremskrittspartiet vært tydelig på at mulla Krekar ikke lenger har lovlig opphold i landet, han skal sendes ut av landet. Så er det selvfølgelig sånn, som representanten gjentar i flere av sine spørsmål, at Norge er bundet av internasjonale konvensjoner. Vi jobber med mange ulike spor for å se hvordan vi kan få sendt mulla Krekar ut av Norge. Han sitter nå i fengsel. Vi arbeider i departementet med ulike måter å få til en retur til Irak på, og vi jobber hardt for at vi skal følge opp det som mange av Fremskrittspartiets representanter, meg selv inkludert, har vært opptatt av i mange, mange år. Men representanten Klinge har rett i én ting, og det er at det veldig sjelden er sånn i noen politisk sak at det bare er å knipse i fingrene. En må gjøre et hardt arbeid for å få det til, og i den grad det skulle være nødvendig med spesiell informasjon til Stortinget underveis i en sånn prosess, kan jeg forsikre om at det vil bli gitt på behørig vis.

Spørsmål 12

Anniken Huitfeldt (A) [12:04:06]: «På Kveldsnytt onsdag 26. februar sa statsråd Anders Anundsen at det var leder av utenriks- og forsvarskomiteens problem at Stortinget ikke var informert om PST sin trusselvurdering.

Hvilken dokumentasjon har statsråden for en slik påstand?»

Statsråd Anders Anundsen [12:04:26]: Jeg er egentlig litt overrasket over dette spørsmålet fra lederen av utenriks- og forsvarskomiteen i den situasjonen Europa nå befinner seg i, men dette er svaret. Det jeg sa i Kveldsnytt onsdag 26. februar var:

«Vi legger opp til at Stortinget skal informeres i forkant av at vi legger frem den samlede trusselvurderingen fra PST, som også har koordinert NSM og E-tjenesten.»

Jeg orienterte som kjent den utvidede utenriks- og forsvarskomiteen fredag 28. februar 2014 om det aktuelle risiko- og trusselbildet knyttet til viljestyrte hendelser på samfunnssikkerhetsområdet. Denne redegjørelsen var i det vesentlige basert på innspill fra Politiets sikkerhetstjeneste, men omfattet også innspill fra Etterretningstjenesten og

Nasjonal sikkerhetsmyndighet. Denne presentasjonen ble gitt den utvidede utenriks- og forsvarskomiteen i forkant av at den ble offentlig presentert i går.

Anniken Huitfeldt (A) [12:05:27]: Jeg synes dette er et litt underlig svar, for jeg hørte på Kveldsnytt at justis- og beredskapsministeren ga undertegnede ansvaret for at det ikke var innkalt til møte. Vi har fra Stortingets side bedt om et møte i to måneder. Senest i en mail fra Justis- og beredskapsdepartementets embetsverk ser vi embetsverket beklage at vi ikke har fått tilbakemelding på at vi ønsker en slik trusselvurdering. Så går altså justis- og beredskapsministeren ut på NRK, gir undertegnede skylda og anmoder deretter noen timer senere om et møte. Jeg synes det er litt merkelig at justis- og beredskapsministeren bruker sjargongen til en opposisjonspolitiker – som den gang han var leder av kontroll- og konstitusjonskomiteen – og ikke inner hvilken rolle han har i prosedyren for innkalling i den utvidede utenriks- og forsvarskomiteen.

Statsråd Anders Anundsen [12:06:20]: Det kan godt være at det var et underlig svar på et underlig spørsmål, men vi har altså vært i dialog med Stortinget for å finne en møtedato. Jeg har med meg e-poster fra 11. februar hvor den dialogen egentlig har vært god, slik jeg har oppfattet det. Det som har vært spørsmålet i etterkant, var basert på en oppfølging vedrørende nasjonal trusselvurdering, som vi har hatt til intensjon å presentere for den utvidede utenriks- og forsvarskomiteen i tråd med det jeg sa.

Så er det slik at jeg fikk et oppfølgingsspørsmål fra reporteren i NRK som lød omtrent sånn: Anniken Huitfeldt sier hun ikke har fått noe i sin kalender som tilsier at det ligger an til et møte. Det er da jeg svarer:

«Det må vel være Anniken Huitfeldts problem.»

Jeg gir altså ikke lederen ansvar for noe knyttet til dialog eller manglende dialog om møtetidspunkt e.l. Mitt konstitusjonelle ansvar strekker seg bredt, men det omfatter ikke representanten Huitfeldts kalender.

Anniken Huitfeldt (A) [12:07:21]: Det er vel her justis- og beredskapsministeren misforstår ganske grunnleggende hva som er forholdet mellom storting og regjering i disse spørsmålene. Embetsverket beklager overfor sekretariatet på Stortinget at man ikke har innkalt til tross for at man har bedt om møte i to måneder. Det står jo veldig klart i Stortingets forretningsorden at det er undertegnede som innkaller til møte etter anmodning fra justis- og beredskapsministeren. Og det å skylde på min kalender er relativt friskt. Så mitt spørsmål er om justis- og beredskapsministeren vil beklage overfor meg, på samme måte som hans embetsverk har beklaget overfor Stortingets sekretariat.

Statsråd Anders Anundsen [12:08:02]: Jeg synes representanten Huitfeldt er ganske selektiv i den informasjonen hun nå deler med Stortinget. Jeg kan lese fra en e-post som er sendt fra Stortinget til oss, hvor det bl.a. står følgende om denne diskusjonen: I løpet av sen vinteren/våren vil det kanskje være naturlig, det å gi denne presentasjo-

nen – min merknad – siden det ikke ble gitt en tilsvarende på høsten på grunn av valget.

Så jeg tror at vi først skal være tydelige på at det er viktig – og det er jeg helt enig med representanten Huitfeldt i – at det er en god dialog mellom departementet og Stortinget om hvordan en skal arbeide for å sikre at Stortinget får den informasjonen det skal ha. Jeg er opptatt av at den dialogen skal være så god som mulig. Vi har alle læringspunkter i enhver sånn type setting, og jeg er veldig opptatt av at vi i fremtiden skal ha et godt og avklart forhold til både lederen av den utvidede utenriks- og forsvarskomiteen og selvfølgelig den utvidede utenriks- og forsvarskomiteen som sådan. Vi skal gjøre det vi kan for å bidra til at den dialogen er tydelig og god også i fremtiden.

Spørsmål 13

Jan Bøhler (A) [12:09:24]: Jeg tillater meg å stille følgende spørsmål til landbruks- og matministeren:

«I Norge har Mattilsynet i den nye dyrevelferdsloven fått nye oppgaver når det gjelder å sikre dyrs velferd, foreta inspeksjoner, forebygge og gripe inn ved meldinger om mishandling og vanskjøtsel av dyr, osv. I den offentlige debatten kan det til tider være ganske villedende når etaten som har ansvar for å følge opp dyrevelferd i Norge, heter Mattilsynet. Det samme gjelder når folk skal lete etter nettsider, o.l.

Har statsråden vurdert om Mattilsynets benevnelse er egnet sett i lys av det nye oppgavespekteret?»

Statsråd Sylvi Listhaug [12:10:07]: Mattilsynet har nå eksistert som tilsynsetat i mer enn ti år.

Helt siden etableringen har Mattilsynet hatt en bred tilsynsportefølge langs hele produksjonskjeden, fra jord og fjord til bord. Tilsynsoppgavene har fra første dag omfattet tilsyn med dyrevelferd, både for produksjonsdyr og for sports- og familiedyr. Her har det ikke skjedd noen prinsipielle endringer.

Ved ikrafttreden av ny dyrevelferdslov i 2010 ble det innført en allmenn varslingsplikt for at myndighetene lettere skal få kjennskap til mishandling og alvorlige dyrelidelser. I tillegg fikk Mattilsynet flere nye virkemidler for effektivt å kunne følge opp regelverksbrudd.

Mattilsynet har innført en egen varslingsknapp på sin hjemmeside der publikum bl.a. kan melde fra om dyrevelferdsproblemer, og den blir brukt. Ifølge Mattilsynets årsrapport fikk Mattilsynet 5 932 bekymringsmeldinger om dyrevelferd i 2013.

Jeg har selv nylig vært med Mattilsynet på et dyrevelferdstilsyn og er opptatt av at Mattilsynet prioriterer dette viktige området. Spesielt har jeg bedt Mattilsynet om å være mer ute og gjennomføre flere, men gjerne enklere tilsyn, for på den måten bedre å kunne avdekke dyrehold som trenger nærmere oppfølging.

Mattilsynet opplyser at i løpet av de ti årene etaten har eksistert, er de omtalt i ca. 150 000 mediasaker i norsk presse. Svært mange av disse sakene handler om dyrevelferd.

Det er min opplevelse at Mattilsynet i dag er godt kjent i befolkningen generelt, og jeg er trygg på at dyreeiere flest vet at det er Mattilsynet som er tilsynsetat for dyrevelferd i Norge.

Jan Böhler (A) [12:12:05]: Tusen takk for svaret. Det var en god begrunnelse for hvordan Mattilsynet arbeider, at de gjør en solid jobb.

Det som har vært mitt problem når jeg i den offentlige debatten skal overbevise befolkningen – hvor det er stadig flere som engasjerer seg i dyrevelferd og er bekymret over vanskjøtsel av f.eks. husdyr eller andre dyr man har i hjemmene, og som melder om forskjellige typer vold, mishandling eller andre ting som skjer – om at vi har et godt, offentlig system for dette, er begrepet «Mattilsynet», som er ganske vanskelig når man f.eks. skal ta seg av folks pusekatter og være sikker på at disse blir godt ivaretatt ved fare for mishandling.

For min del er det som et bidrag til det som statsråden var ute etter – nemlig å forsikre om at vi har et godt system – at jeg har reist dette spørsmålet. Så jeg syntes det var litt rart at statsråden ikke ville gi det om hvorvidt benevnelsen er god nok, en tanke.

Statsråd Sylvi Listhaug [12:13:14]: Jeg er helt enig med representanten Böhler i at det er viktig for alle som er opptatt av dyrevelferd – og spesielt politikere som har et ansvar for både regelverk og utøvelsen av det – at vi snakker om dette i offentligheten og gjør flest mulig kjent med hvilke ordninger som finnes.

Jeg vet at politiet og Mattilsynet har fått på plass en ny ordning der politiet i alle politidistrikter skal ha en person som skal følge opp og kunne kontaktes dersom det er saker som gjelder dyrevelferd. Jeg er helt klar på at dette er noe som vi selvsagt skal jobbe med for å bli enda bedre på, men at det fungerer forholdsvis godt.

Det er innrettet slik at hvis en søker på f.eks. «dyrevelferd» på Google, er mattilsynet.no noe av det første som kommer opp. Disse ordene er i hvert fall linket til hverandre i de sammenhenger der en søker på det på Internett, som mange gjør.

Jan Böhler (A) [12:14:22]: Igjen takk for nytt svar.

Regjeringen er opptatt av – den har i hvert fall signalisert det i mange sammenhenger – god kommunikasjon

med befolkningen. Det skal være enkel og forståelig språkbruk og tydelig og lett å finne fram. Jeg var under valgkampen i flere debatter med Fremskrittspartiet, og man ville ha et dyrepoliti istedenfor Mattilsynet. Da jeg skulle forklare at Mattilsynet var godt nok, og at vi ikke trengte Fremskrittspartiets forslag om et eget dyrepoliti, var det nettopp det å ha en forståelig benevnelse på dem som jobber med dette, som jeg følte som et problem i den kommunikasjonsen.

Fra min side var dette tenkt som et råd og et bidrag til en enklere kommunikasjon rundt det at vi har et betryggende arbeid for å ivareta dyrevelferden. Jeg håper – jeg har ikke flere spørsmål – at statsråden har med seg dette resonnetet. Jeg tror det ville lette kommunikasjonen kraftig om man brukte en annen benevnelse, eventuelt hadde en underavdeling i Mattilsynet hvor det var det begrepet som ble brukt i kommunikasjonen om dette arbeidet.

Statsråd Sylvi Listhaug [12:15:38]: Det aller viktigste er i hvert fall å sikre at vi har en tjeneste som fungerer etter intensjonen, og som gjør en skikkelig jobb når det gjelder dyrevelferd. Så langt – ut fra det som jeg har rukket å sette meg inn i nå – gjør Mattilsynet en god jobb, men det er selvfølgelig stadig nye utfordringer på dyrevelferdsområdet.

Jeg er opptatt av at vi skal kommunisere dette på en god måte, og vil selvfølgelig følge dette tett. Men bare det at det i denne perioden har vært ca. 150 000 oppslag om Mattilsynet, der de fleste handler om dyrevelferd, tyder på at fokuseringen i offentligheten gjør at Mattilsynet er forholdsvis godt kjent ute blant befolkningen. Men vi skal følge dette.

Presidenten: Sak nr. 2 er dermed ferdigbehandlet.

S a k n r. 3 [12:16:31]

Referat

Presidenten: Det foreligger ikke noe referat.

Dermed er dagens kart ferdigbehandlet. Forlanger noen ordet før møtet heves? – Møtet er hevet.

Møtet hevet kl. 12.17.
